

Pouka za učitelje

3. tromesečje 2016.

ULOGA CRKVE U DRUŠTVU

1. „KAD SE SVE POPRAVI...“	4
SAŽETI PREGLED POUKE.....	4
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	4
PROGRAM PROUČAVANJA.....	5
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	5
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	5
3. KORAK – PRIMENITE.....	6
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	7
2. OBNAVLJANJE VLASTI	8
SAŽETI PREGLED POUKE.....	8
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	8
PROGRAM PROUČAVANJA.....	9
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	9
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	9
3. KORAK – PRIMENITE.....	11
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	11
3. PRAVDA I MILOST U STAROM ZAVETU: PRVI DEO	13
SAŽETI PREGLED POUKE.....	13
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	13
PROGRAM PROUČAVANJA.....	14
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	14
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	14
3. KORAK – PRIMENITE.....	16
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	16
4. PRAVDA I MILOST U STAROM ZAVETU: DRUGI DEO	17
SAŽETI PREGLED POUKE.....	17
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	17
PROGRAM PROUČAVANJA.....	17
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	18
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	18
3. KORAK – PRIMENITE.....	20
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	20

5. ISUSOVE POUKE O MISIONSKOM RADU	22
SAŽETI PREGLED POUKE.....	22
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	22
PROGRAM PROUČAVANJA.....	23
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	23
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	23
3. KORAK – PRIMENITE.....	25
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	25
6. ISUS MEĐU NARODOM	26
SAŽETI PREGLED POUKE.....	26
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	26
PROGRAM PROUČAVANJA.....	27
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	27
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	27
3. KORAK – PRIMENITE.....	29
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	29
7. ISUS JE ŽELEO DOBRO LJUDIMA.....	31
SAŽETI PREGLED POUKE.....	31
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	31
PROGRAM PROUČAVANJA.....	32
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	32
2. KORAK – ISTRAŽITE	32
3. KORAK – PRIMENITE.....	34
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	34
8. ISUS JE POKAZAO SAOSEĆANJE.....	35
SAŽETI PREGLED POUKE.....	35
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	35
PROGRAM PROUČAVANJA.....	36
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	36
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	37
3. KORAK – PRIMENITE.....	38
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	38
9. ISUS JE SLUŽIO POTREBAMA LJUDI	40
SAŽETI PREGLED POUKE.....	40
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	40
PROGRAM PROUČAVANJA.....	41
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	41
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	41
3. KORAK – PRIMENITE.....	43
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI	43
10. ISUS JE PRIDOBIO POVERENJE LJUDI.....	45
SAŽETI PREGLED POUKE.....	45
SMERNICE ZA PROUČAVANJE	45

PROGRAM PROUČAVANJA.....	46
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	46
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	46
3. KORAK – PRIMENITE.....	48
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI.....	48
11. ISUS IM REČE: „HAJDETE ZA MNOM“.....	50
SAŽETI PREGLED POUKE.....	50
SMERNICE ZA PROUČAVANJE.....	50
PROGRAM PROUČAVANJA.....	51
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	51
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	52
3. KORAK – PRIMENITE.....	53
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI.....	53
12. SLUŽBA U GRADOVIMA U POSLEDNJE VREME.....	55
SAŽETI PREGLED POUKE.....	55
SMERNICE ZA PROUČAVANJE.....	55
PROGRAM PROUČAVANJA.....	56
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	56
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	57
3. KORAK – PRIMENITE.....	58
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI.....	58
13. ŠTA DA ČINIMO DOK ČEKAMO?.....	60
SAŽETI PREGLED POUKE.....	60
SMERNICE ZA PROUČAVANJE.....	60
PROGRAM PROUČAVANJA.....	61
1. KORAK – MOTIVIŠITE.....	61
2. KORAK – ISTRAŽITE.....	61
4. KORAK – BUDITE KREATIVNI.....	63

---

1. „KAD SE SVE POPRAVI...“

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Mojsijeva 1,26.27.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je greh pokvario Božje obličje u ljudskim bićima, ali da su Njegovi sledbenici pozvani da pomognu u obnavljanju tog obličja dok očekuju konačno obnovljenje koje će se dogoditi kada se Isus vrati.

Osetiti: Više će pokazivati empatiju prema ljudima koji nisu dosegli Božji ideal nego što će ih kritikovati.

Činiti: Trudiće se da lično slede Hristov primer ophodeći se prema svima sa poštovanjem, služeći ljudima u potrebi, radeći na obnavljanju Božjeg obličja u njima.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Popravljanje štete

- A. Koji su ključni vidovi Božjeg obličja koje je On prilikom stvaranja podario Adamu i Evi?
- B. Navedite primere o tome šta se događa ljudima kada se udalje od Božjeg obličja.
- C. Koji tragovi prvobitnog Božjeg obličja po kome su ljudi stvoreni ostaju u ljudskim bićima?

II Osetiti: Radost obnavljanja

- A. Kako reagujemo kada vidimo dokaze propasti prouzrokovane grehom? Da li je naše srce time dirnuto? Ili smo dozvolili sebi da naše srce otvrdne?
- B. Kakvi uticaji otupljuju našu osetljivost prema ljudskoj slomljenosti? Kakvu ulogu mediji imaju u ovome?

III Činiti: Obnavljanje obličja

- A. Kakve korake treba da preduzmemo da bismo obnovili Božje obličje u svom životu?
- B. Šta znači obnoviti Božje obličje u ljudima? Kako možemo pomoći u tome?

Zaključak: Bog je stvorio ljudska bića koja imaju slobodu izbora, karakteristiku koja odražava Božje obličje. Nažalost, Adam i Eva su zloupotrebili ovaj dar, i kao posledica toga, greh je skoro izbrisao Božje obličje u ljudima. Kao Hristovi sledbenici, pozvani smo da pomognemo da se ovo obličje obnovi dok očekujemo dan kada će ga On potpuno obnoviti.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Mojsijeva 1,27.

Ključno načelo duhovnog rasta: Posledice razornog uticaja greha mogu se videti svakoga dana u vestima širom sveta: rat, glad, prirodne katastrofe, terorizam, itd. Isto tako, doživljavamo mnoge odraze Božjeg prvobitnog stvaranja, kao što su ljubav, radost i lepota prirode. Međutim, takođe smo svedoci narušenih odnosa, otuđenih porodica, siromaštva, bolesti i zločina. Kao adventistički hrišćani, radujemo se Isusovom povratku kada će doneti isceljenje, sve novo stvoriti, i obnoviti nas po Božjem obličju (1. Mojsijeva 1,27).

Samo za učitelje: U toku razgovora o pouci za ovu sedmicu, lako se može dogoditi da se počnete baviti teorijama i opštim zaključcima. Primenite pouku na svoj život, navodeći praktične primere kako mi kao adventisti možemo da se uključimo u obnavljanje Božjeg obličja.

Uvodna aktivnost: Podstaknite razred da razmotri štetni uticaj greha. Zamolite članove razreda da navedu određene primere - bez otkrivanja imena - kojima su bili svedoci u protekloj sedmici. To može biti primer prijatelja koji prolazi kroz razvod braka ili kolege sa posla čije dete je postalo narkoman.

Posle nekoliko minuta razgovora o ovim temama, na tabli ili listu papira u dve kolone upišite: propast i obnovljenje (ako nemate mogućnosti da koristite ova pomoćna sredstva, samo razgovarajte o tome). Pozovite razred da predloži pet izrazitih primera propasti unutar lokalne društvene zajednice – od problema u međuljudskim odnosima do upotrebe droge i krivičnih dela. Kada se razred složi oko pet primera, upišite ih u kolonu „Propast“. Zatim, zamolite razred da navede praktične primere kako crkva može da pomogne u isceljenju i obnovljenju u pet navedenih oblasti. Upišite predloge ispod naslova „Obnovljenje“. Zatim, neka razred posveti nekoliko trenutaka molitvi za svaki od pet navedenih primera propasti i priliku i mudrost da kao crkva primene predložena rešenja u ovim oblastima.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Bog radi na obnovljenju ljudskih bića, vraćajući im svrhu i položaj zbog kojih ih je prvobitno stvorio. Ovaj proces obnovljenja počinje sada, ali će konačno biti završen prilikom Isusovog povratka. Do tada, On poziva svakoga od nas da Mu se pridružimo u Njegovoj službi obnovljenja propalog sveta. Pobrinite se da u razgovoru u razredu proučite praktične korake koje možemo preduzeti da bismo bili deo ovog obnovljenja.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Isceljivanje propalog sveta

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Mojsijeve 1,26.27; 9,6.7)

Iz neizmernih visina i dubina svoje ljubavi i savršenstva, Bog je stvorio ovaj svet. Stalno iznova u toku procesa stvaranja, objavljivao je da je Njegov stvaralački rad dobar (1. Mojsijeva 1,4.10.12.18.21.25.31). Na vrhuncu stvaranja, Bog je stvorio ljudska bića kao muško i žensko „po Božjem obličju“ (1. Mojsijeva 1,27). Kada ih je stvorio, blagoslovio ih je (1. Mojsijeva 5,2).

Možemo samo zamisliti kakav bi ovaj svet bio da su Adam i Eva, tek stvoreni i blagosloveni, odlučili da poslušaju Boga i ne jedu sa zabranjenog drveta. Umesto toga, u tekstu u 1. Mojsijevoj od 3. do 6. poglavlja, Biblija jasno prikazuje da su Božja veličanstvena i savršena dela stvaranja potpuno uništena. Adam i Eva nisu poslušali Boga (1. Mojsijeva 3,6.7), Kajin ubija brata Avelja (1. Mojsijeva 4,8), što pokreće druga ubistva (1. Mojsijeva 4,23.24), ljudi umesto radosti doživljavaju muku u svakodnevnom radu (1. Mojsijeva 5,29).

Bog vidi „da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji“ (1. Mojsijeva 6,5). Zbog sve većeg nevaljalstva, i činjenice da su Njegova dela stvaranja sada uništena, Bog se „pokaja“ i „bi Mu žao u srcu“ (1. Mojsijeva 6,6). Upravo tamo, na početku ovozemaljske istorije, vidimo Boga koji voli i brine o svojim stvorenjima, i duboko je zabrinut što su se ona odvojila od Njega. U svom bolu, Bog odlučuje da započne novi svet slanjem potopa koji će sve očistiti.

Unutar ovog konteksta pojavljivanja Zemlje posle potopa – najveće katastrofe u ranoj istoriji Zemlje – Bog je načinio zavet sa Nojem i njegovom porodicom (1. Mojsijeva 9,11). Ovaj kontekst je ključan zato što Bog govori Noju i njegovoj porodici da u ovom nanovo stvorenom svetu moraju postojati važna pravila ponašanja. Oni više ne treba da žive kao slomljeni ljudi, već kao celoviti ljudi. Da bi ovo naglasio, koristeći potpuno iste reči koje je koristio prilikom stvaranja sveta, On ih podseća da su stvoreni po Božjem obličju (1. Mojsijeva 9,6).

U ponovnom stvaranju oni treba da žive kao ljudi koji su stvoreni po tom obličju. Kao prvo, treba da se ophode prema ljudskom životu sa najdubljim poštovanjem i nikad da ne prolivaju ljudsku krv (1. Mojsijeva 9,6). Slomljeni ljudi ubijaju, dok ljudi koji žive po Božjem obličju treba da čine dela ljubavi, isceljenja i obnovljenja. Drugo, On im govori da rađaju decu (1. Mojsijeva 9,7), što ukazuje da ljudska bića stvorena po Božjem obličju mogu da stvaraju život kao On.

Razmislite o ovome: Proučavajte u razredu temu obnovljenja u Bibliji. Koji ključni biblijski tekstovi naglašavaju ovu temu?

- Koje posebne primere propasti možemo videti u svojoj crkvenoj zajednici? Šta je sa zajednicom izvan crkve?

- Pavle govori o tome da nam je data služba pomirenja (2. Korinćanima 5,18). Kako se ova služba odnosi na obnovljenje? Kako lično možemo biti uključeni u obnovljenje i pomirenje?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Džerald Šreder, bivši fizičar na Institutu za tehnologiju u Masačusetsu, koji sada živi i radi u Jerusalimu, navodi koliko mnogo naučnika sada priznaje da je univerzum fino usklađen.

On navodi izjavu, na primer, astrofizičara Majkla Tarnera, koji kaže da je preciznost svemira takva „kao kada bi neko bacio strelicu preko čitavog svemira i sa druge strane pogodio centar mete koji je

---

2. OBNAVLJANJE VLASTI

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Psalam 8,3-8.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće koje mesto ljudska bića zauzimaju u Božjem stvaranju i koliko je važno da daju Bogu mesto koje Mu kao Stvoritelju i Gospodaru univerzuma pripada.

Osetiti: Poniziće se pred Stvoriteljem i osetiti odgovornost da ljubazno i sa ljubavlju brinu o ljudima i drugim stvorenim bićima.

Činiti: Odražavaće Božje staranje i upravljanje načinom na koji stupaju u dodir sa drugim ljudima i ostalim delima stvaranja i kako brinu o njima.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Sagledavanje svoje uloge

- A. Kakva načela možemo usvojiti iz načina na koji Bog vlada nad nama? Kako možemo primeniti ova načela u našem odnosu sa drugima i našem ophođenju prema prirodi?
- B. Kakvu ulogu služba Bogu treba da ima u shvatanju naše uloge i našeg mesta u univerzumu?
- C. Ako će Bog jednoga dana uništiti i obnoviti Zemlju, zašto je važno kako se sada ophodimo prema prirodi?

II Osetiti: Radost upravljanja

- A. Kako na bolji način možemo negovati osećanje poniznosti kao stvorena bića? Kako tu poniznost održavamo u ravnoteži sa uverenjem da smo Božji sinovi i kćeri?
- B. Kada smo poslednji put izrazili zahvalnost Bogu za Njegova dela stvaranja?

III Činiti: Odgovornost vlasti

- A. Kako moje ponašanje pokazuje da sam prihvatio odgovornost za brigu o Božjim delima stvaranja? Da li treba nešto da promenim u svom ponašanju?
- B. Kao adventistički hrišćani znamo da treba da služimo Bogu Stvoritelju, a ne onome što je stvoreno. Međutim, šta su „idoli“ u mom životu koje uz molitvu treba da uklonim?

Zaključak: Psalmista nas podseća koje mesto zauzimamo u Božjem stvorenom poretku. Kada pokušavamo da promenimo taj poredak, onda sve drugo biva poremećeno. Naš zadatak je da odražavamo Božje obličje u našem ophođenju prema drugima i brizi prema Njegovim delima stvaranja.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Psalam 8,3-8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Da bismo na ispravan način shvatili vlast koja nam je data kao ljudskim bićima, moramo je posmatrati u kontekstu određenog mesta koje zauzimamo u univerzumu – iznad životinja, ali potčinjeni Bogu.

Samo za učitelje: Engleska reč *dominion* (vlast) je stara reč, koja se danas retko koristi. Ukazuje na posjedovanje, silu, kontrolu, ali ponekad zaboravljamo da ova reč, takođe, ukazuje na upravljanje, brigu i odgovornost. Proučite šta ova reč danas znači za nas adventiste dok težimo da budemo verni onome što Bog traži od nas.

Uvodni razgovor:

U 8. Psalmu, David jasno opisuje poredak univerzuma. Na vrhu se nalazi Bog, vrhovni Vladar, koji ima vlast nad svime: „Kako je veličanstveno ime Tvoje po svoj Zemlji. Podigao si slavu svoju više nebesa.“ (Psalam 8,1)

Ispod Boga su anđeli – „nebeska bića“ – a ispod njih su ljudska bića (Psalam 8,3-5).

Na kraju, ispod ljudskih bića je životinjsko carstvo (Psalam 8,6-8).

Poredak univerzuma je jasan: Bog je iznad svega, anđeli su odmah ispod Njega, zatim sledimo mi, a ispod nas je životinjsko carstvo, nad kojima nam je data vlast.

U toku istorije videli smo primere onih koji su pokušali da promene Božji poredak onako kako odgovara njihovim sklonostima. Neki su pokušali da stave sebe iznad Boga – što je dovelo do strašnih posledica. U skorije vreme videli smo da se u biotehnologiji čine naponi da se ukloni razlika između ljudi i životinja. Međutim, Biblija nas uči da smo stvoreni po „Božjem obličju“. Kakve god genetske i fizičke sličnosti da postoje između nas i životinja, Bog je postavio ljudska bića kao zaseban moralni poredak. Važan deo naše uloge jeste da brinemo o ostalim delima stvaranja, ali to ne uključuje da smo isti kao životinje.

Razmislite o ovome: Kako naše viđenje samog sebe može da se izopači ako pokušavamo da uzdignemo sebe unutar Božjeg poretka stvaranja? Sa druge strane, kakve su posledice kada smatramo da smo na nižem stupnju nego što je Božja namera? Do kakvih stvarnih posledica može doći zbog oba načina krivljenja stvarnosti?

- Kako pravo razumevanje našeg položaja unutar Božjeg poretka utiče na naš odnos sa drugim ljudima?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U današnjoj pouci usredsredite se na praktične aspekte korišćenja prave vlasti. Kako se ova Bogom dana odgovornost ispoljava u našem svakodnevnom životu i donošenju odluka? Kako nepravilno shvatanje „vlasti“ može da izopači naše mišljenje?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Neka Bog ima vlast

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 1,26-28; 3,1-7)

Možemo biti uspešni u korišćenju Bogom dane vlasti samo ako priznamo granice te vlasti. Nakon što je Bog stvorio Adama i Evu, dao im je vlast nad životinjama. Isto tako, dao im je punu vlast nad Zemljom i slobodu da jedu sve što im se sviđa u vrtu – voće, orašaste plodove, žitarice – osim plod sa drveta poznanja dobra i zla. Međutim, zmija im je rekla da Bog pokušava da ograniči njihovu moć. Njeno postupanje je prvi zabeleženi primer tehnike koju se u današnjem političkom svetu naziva „spinovanje“ (zavrteti neku informaciju) – u kojoj se istina izokreće da bi se preneo pogrešan ili nepotpun utisak. Spinovanje realno čini nerealnim, a nerealno realnim.

Zmija koja govori, „najlukavija“ od svih bića koja je Bog stvorio (1. Mojsijeva 3,1), izvrće Božji nalog. Ona izražava neverovanje da bi Bog naložio Adamu i Evi da ne jedu sa svakog drveta u vrtu. „Jeli istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?“ (1. Mojsijeva 3,1)

Eva odgovara: „Mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu? Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.“ (1. Mojsijeva 3,2.3)

Zmija joj odmah protivreči: „Nećete vi umreti.“ (1. Mojsijeva 3,4) Eva je poverovala. Ne samo da je zmijino spinovanje bilo privlačno – „postaćeš mudrija“ – već je i rod bio „dobar za jelo“ i bilo ga je „milina gledati“ (1. Mojsijeva 3,6). Od tada, ljudi se suočavaju sa različitim privlačnim „rodovima“ koji obećavaju mnogo – mudročću, mirom, moći, srećom, zdravljem, zadovoljstvom, ispunjenošću. Međutim, ovo obećanje je prazno, nije stvarno. Pravu ispunjenost doživljavamo samo kada shvatimo da Bog ima potpunu vlast nad svime i da je naše pravo da vladamo Zemljom verodostojno samo u onoj meri u kojoj priznajemo da je On Vladar nad svim.

Razmislite o ovome: Kaže se da u demokratskim društvima narod daje legitimnost političkoj moći. Izabrane vođe koriste moć u korist onih koje predstavljaju i odgovorni su njima. Koliko se ovo podudara sa odgovornošću koju nam Bog daje nad Zemljom? Na koje načine ova ideja „poverene vlasti“ – da smo odgovorni Bogu za svoje postupke - utiče na to kako se ophodimo prema drugim ljudima i svetskim resursima?

II Vlast nad drugima

(Podsetite se teksta iz Psalma 8,3-8. i Jevanđelja po Marku 10,35-45).

Psalmista jasno ističe Bogom određeni poredak u univerzumu (Psalam 8,3-8). Greh narušava taj poredak i vodi ljudska bića ka nedoličnom ponašanju. Primer možemo videti u ovozemaljskoj ambiciji Jakova i Jovana, „sinova groma“. Nezadovoljni Bogom danom vlašću nad prirodom, oni žele vlast nad drugim ljudskim bićima. Gledajući u budućnost, pitaju Isusa: „Daj nam da sjednemo jedan s desne strane Tebi a drugi s leve, u slavi Tvojoj.“ (Marko 10,37) Oni nisu tražili da budu postavljeni na taj položaj da bi bili uspešnije slugе. Oni su bestidno tražili mesto časti i prestiža u ovozemaljskom carstvu koje su mislili da će Isus uspostaviti.

Isus se sigurno još jednom zapitao da li je neko od Njegovih učenika slušao šta im je govorio. Prilike su se pogoršale, naravno, kada su ostali učenici saznali šta su Jakov i Jovan tražili.

Ljubazno, ali neposredno, Isus im je rekao da ne govore kao učenici, već svetovni ljudi koji žude za moći. Ovakvu molbu Isus bi očekivao od političara – vladara i visokih zvaničnika – ali ne od svojih učenika. Prema Isusovim rečima, veličina ne potiče iz moći i vlasti nad drugima. Jakov i Jovan morali su još da uče da On nije bio zainteresovan za ovozemaljsko carstvo i vrednosti koje u njemu vladaju. Njega nije zanimala slava, bogatstvo i moć. Ako Njegovi učenici zaista žele da budu istinski veliki, treba da se ponize kao sluge i robovi. Isus lično, Stvoritelj univerzuma, nije došao na Zemlju da Mu služe, već da služi (Marko 10,42-45). Poniznost je ta koja ga je odvela na krst.

Razmislite o ovome: Zamolite učenike u razredu da navedu ljude, bilo da su javne ličnosti ili ne – koji pokazuju „pravu veličinu“ kakvu je Isus pokazao. Koje osobine karaktera imaju ovi ljudi? Razgovarajte o tome kako ovaj koncept prave veličine može da se poveže sa odgovarajućim ili neodgovarajućim korišćenjem vlasti.

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U sledećoj aktivnosti, navešćete svom razredu dva primera koji se tiču načina na koji se ljudi odnose prema životinjama. Iskoristite ih da započnete razgovor i primenite opšta načela koja smo razmatrali u pouci za ovu sedmicu.

Aktivnost:

1. Bejsajd spa centar za kućne ljubimce je luksuzan spa centar za pse koji nudi, između ostalog, uslugu za „dušu i telo“ koja se zove „Potpuni paket za relaksaciju“. Na veb sajtu stoji sledeće: „Ovaj paket u spa centru obuhvata deluks spa negu, lakiranje noktiju, tridesetominutnu masažu, aromaterapiju, obilan obrok i dve aktivnosti koje odgovaraju njihovoj ličnosti.“ (<http://www.baysidepetspa.com>).

2. Prema rečima Ingrid Njukirk, pomoćnika Udruženja za etičko ponašanje ljudi prema životinjama (Peta), „nema racionalne osnove tvrditi da ljudska bića imaju posebna prava. Pacov, svinja, pas, dečak. Svi su oni sisari.“ Ona dodaje: „Čak i ako istraživanja nad životinjama omoguće pronalaženje leka za sidu, bili bismo protiv toga.“ Majkl Foks, iz Američkog humanog društva kaže: „Životu mrava i životu deteta treba ukazati isto poštovanje.“ (<http://njabr.com/education/general-background-on-biomedical-research/animal-welfare-and-animal-rights>).

Za razmišljanje:

1. Ljubimci ljudima mogu praviti društvo i doneti radost, čak i emocionalno izlečenje. Međutim, kako ova dva primera potcenjuju važnost da održimo biblijsko gledište u vezi sa tim koje mesto zauzimamo u stvaranju?
2. U svetlu ova dva primera, zašto je biblijsko učenje o vlasti toliko važno?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podsetite razred da treba da se trude da verno primene biblijska načela u svom svakodnevnom životu – ponekad i u teškim prilikama. Proučite kao razred razliku između pričanja o svojim verovanjima i njihovom vernom primenjivanju u svom životu.

Aktivnost: U zavisnosti od veličine razreda, podelite se u manje grupe ili ostanite zajedno za vreme ove aktivnosti. Podstaknite grupe (ili ceo razred) da urade jednu ili dve od sledećih aktivnosti:

1. Predložite pet pojedinosti koje svako od vas može da uradi ove sedmice što će vas učiniti boljim upraviteljima prirode i resursa koje je Bog poverio našoj brizi.
2. Sastavite kratko pismo uredniku lokalnih novina i dajte predlog kako zajednica može na bolji način da brine o prirodnim izvorima.
3. Dajte tri predloga pastoru ili crkvenom odboru u vezi sa upotrebom biblijskog načela vlasti u misionarskom radu vaše crkvene zajednice.

---

3. PRAVDA I MILOST U STAROM ZAVETU: PRVI DEO

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Isaija 1,13-17.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće koliko je Bogu važna odgovarajuća briga za one koji se nalaze na margini društva: siromašne, siročiće, udovice, strance.

Osetiti: Osetiće empatiju prema onim ljudima u društvu koji se bore sa izazovnim okolnostima.

Činiti: Pokazaće saosećanje slično Hristovom prema onima u potrebi, ne samo ljubaznim rečima, već praktičnim staranjem.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Za najmanje od ovih

A. Zašto se toliko mnogo stihova u Svetom pismu odnosi na siromašne i one koji pate?

B. Zar glavno središte naše pažnje ne bi trebalo da bude ubrzavanje Hristovog dolaska, kada će doći kraj svakoj nepravdi? Zar ne bi bilo bolje da ulažemo svoje vreme u propovedanje Jevanđelja nego da se zalažemo i radimo za siromašne i odbačene? Da li se slažete sa ovim? Obrazložite svoj odgovor.

II Osetiti: Mnogo je blaženije

A. U Delima 20,35. Pavle kaže da moramo pomoći slabima, a zatim navodi Isusove reči: „Mnogo je blaženije davati negoli uzimati.“ Zašto je blaženije? Opišite svoja osećanja kada pomognete nekome ko ima manje sreće od vas.

III Činiti: Kad učiniste...

A. Isus je rekao da pomažemo Njemu kada pomažemo siromašnima i napaćenima (Matej 25,40). Šta mislite šta bi se dogodilo ako biste ove sedmice kada vidite nekoga u potrebi, tu osobu zamislili kao Isusa?

B. Potražite priliku da pružite stalnu, praktičnu pomoć nekome ko se bori u vašoj zajednici?

Zaključak: Božja namera nikada nije bila da ljudska bića pate – da ljudi budu siromašni, usamljeni, žalosni, skrhani. Međutim, suočeni sa tom realnošću, On poziva nas, Njegove sledbenike, da pomognemo u staranju za one koji su odbačeni.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Isaija 1,17.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog ima posebno mesto u svom srcu za odbačene i napačene. On poziva svoje sledbenike da staranju o ovim ljudima posvete posebnu pažnju u svom radu.

Samo za učitelje: U Knjizi proroka Isaije, gresi koji se stalno iznova spominju su rđavo ophođenje prema udovicama, siročadi, strancima i siromašnima. Naravno, Isaija govori i o ličnim gresima vezanim za moral, ali ono što predstavlja iskušenje za nas kao hrišćane jeste da se usredsredimo samo na te grehe, a zanemarimo sisteme koji marginalizuju i diskriminišu ljude. Iskoristite priliku da ove sedmice u razredu istražite zašto bi pitanja socijalne pravde trebala da budu važna nama kao Hristovim sledbenicima.

Uvodni razgovor: Godine 1909. Ferdinand i Ana Stol otišli su kao misionari u Peruanske Ande. Poput mnogih drugih adventista misionara, započeli su svoj rad proverenom metodom prodaje knjiga od vrata do vrata. Jedini problem bio je što su radili među 95 procenata urođenika koje su verske i političke vođe držale u neznanju i siromaštvu. Većina ljudi nije bila pismena i nije mogla da čita knjige koje su Stolovi prodavali.

Promenili su svoj pristup. Počeli su da otvaraju bolnice, prodavnice, crkve i prvu koedukacionu školu u tom području. Pomogli su da se sruše rasne, verske i društvene granice. Uskoro je bilo oko dve stotine škola u blizini jezera Titikaka, u koje se upisalo hiljade učenika.

Stolovi su postigli mnogo. Mnogi političari, verske vođe i prosvetni radnici neadventisti priznali su da su ovi adventistički misionari izvršili ogroman društveni uticaj. „Suočeni sa velikom nepravdom, patnjom i tlačenjem“, piše peruanski teolog Gustavo Gutirez, „Stolovi su se poistovetili sa najsiromašnijima i utelovili Jevanđelje na način koji je duboko uticao na duhovni, društveni, ekonomski i politički život u peruanskim planinama.“ (<http://lasierra.edu/campus-services/centers/stahl-center/history>).

Razmislite o ovome: Razgovarajte u razredu o tome u kojoj meri bi adventisti trebalo da budu uključeni u pitanja socijalne pravde.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Mnogi ljudi smatraju da se hrišćanstvo isključivo bavi time kako ljudi da odu na Nebo. Iako je to središte Radosne vesti, ne predstavlja kompletnu priču. Pomozite svom razredu da otkrije koliko su Isusova učenja i Sveto pismo uopšte posvećeni našoj odgovornosti da brinemo o siromašnima i napaćenima.

Ohrabrite svoj razred da uvidi da je hrišćanstvo mnogo više od formule za buduće spasenje. Ono je, takođe, poziv da sada pokažemo Božju preobražavajuću ljubav putem društvene odgovornosti prema siromašnima i odbačenima u našoj zajednici.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Prazni obredi

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Isaije 1,11-17. i Knjige proroka Jeremije 6,13-15)

Starozavetni proroci, kao što je Isaija, govorili su sa žarom i gnevom o društvenoj nepravdi. Međutim, oni nisu bili zabrinuti samo zbog toga što je Božji takozvani narod rđavo postupao prema siročadi, udovicama i strancima, ili ih u najboljem slučaju zanemarivao. Posebno su bili uznemireni jer je sve to bilo praćeno lažnom religioznošću, praznim obredima i duhovnim licemerstvom. Dovoljno je rđavo loše se ophoditi prema onima koji su ranjivi, ali ako se to čini u ime religije, sve se dvostruko pogoršava.

Ovo je tema koja se proteže kroz Bibliju. Jeremija je bio gnevan što se čak i Božji takozvani proroci i sveštenici – od kojih biste očekivali viša merila ponašanja – „dadoše na lakomstvo“ i što su postali varalice (Jeremija 6,13). Međutim, ono što je Jeremiju još više žalostilo bilo je to što nisu pokazivali nimalo stida zbog svog ponašanja: „Niti se postidješe niti znaju za stid.“ (Jeremija 6,15)

Isaija prikazuje Boga kome je dosta praznih verskih obreda: „Što će Mi mnoštvo žrtava vaših... Ne prinosite više žrtve zaludne! Na kad gadim se... Ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine. Na Mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša Moja.“ (Isaija 11,11-14) Amos ponavlja ovu temu. „Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neću da mirišem svetkovina vaših.“ (Amos 5,21)

U 58. poglavlju Knjige proroka Isaije zapažamo da je Bogu dosta besmislenih pobožnih postova. On je bio zainteresovan za sledeću vrstu posta:

1. Da razvežeš sveze bezbožnosti (Isaija 58,6)
2. Da otpustiš potlačene (Isaija 58,6)
3. Da hraniš gladne (Isaija 58,7)
4. Da pružiš utočište (Isaija 58,7)
5. Da obučeš gole (Isaija 58,7)

Činjenice pokazuju da je Isaija bio deo jevrejske aristokratije. Imao je uticajne prijatelje i pristup carskoj palati. Međutim, najviše je bio zabrinut za odbačene – zatvornike, strace, siročad, udovice, siromašne. „Učite se dobro činiti“, govorio je gromkim glasom, „tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajte pravicu siroti, branite udovicu.“ (Isaija 1,17)

Mnogo stotina godina kasnije, Isus je nastavio da skida pobožni veo religioznosti sa onih koji su zanemarivali socijalnu nepravdu. „Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopa i od kima.“ (Matej 23,23) Fariseji su se strogo držali slova Zakona. Davali su desetak od svega iz svoje bašte, nesumnjivo čak i od lišća peršuna. „A ostaviste što je najpretežnije u Zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati.“ Da bi istakao suštinu, Isus je dodao: „Vođi slijepi koji ocjeđujete komarca, a kamilu proždirete.“ (Matej 23,24)

Razmislite o ovome: Starozavetni proroci stalno iznova govore u korist siročadi, udovica, stranaca i drugih ranjivih članova društva. Šta mislite zašto je Bog bio toliko zabrinut za ovu grupu ljudi? Koje mesto u radu vaše crkve zauzimaju potrebe ovih ljudi?

- Isus je optužio verske vođe da oceduju komarca dok proždiru kamilu. Možete li navesti neke oblasti u kojima se danas možemo naći u istom iskušenju?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Neki adventisti se uznemire prilikom razgovara o društvenim pitanjima. Oni smatraju da su ona manje važna od „duhovnog“ poziva da spasemo „duše“. Oni priznaju važnost zdravstvenog i medicinskog rada, ali ih vide uglavnom kao rad koji otvara put Jevanđelju. Istražite ova pitanja u svetlu biblijskog saveta iz pouke za ovu sedmicu. Pozovite učenike u razredu da potkrepe svoje odgovore tekstovima iz Biblije, a ne samo da iznose svoje lično mišljenje.

Za razmišljanje:

1. Razgovarajte u razredu o sledećoj izjavi: „Briga o fizičkim potrebama ljudi nije samo pripremanje puta za Jevanđelje, veo suštinski deo Jevanđelja.“
2. Adventistički hrišćani odbacuju učenje Platona o razdvajanju ljudskog tela i duše. Kakve implikacije bi ovo trebalo da ima na način na koji se odnosimo prema fizičkim i duhovnim potrebama ljudi? Kakva povezanost postoji između našeg sveobuhvatnog pogleda na ljudsku prirodu i našeg širokog obrazovanja, verske slobode i humanitarnog rada?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podstaknite razred da razmišlja o tome koje aktivnosti religioznih ljudi mogu da uznemire Boga. Na kraju aktivnosti ostavite vremena da se usredsredite na pozitivnu stranu – kakvo ponašanje je Bogu ugodno.

Aktivnost: Da biste se pripremili za ovu aktivnost, odštampajte sledeći tekst i podelite svim učenicima u razredu:

„Šta će Mi mnoštvo _____... Ne prinosite više _____! Na _____ gadim se...
Ne mogu podnositi _____. Na _____ mrzi duša Moja.“

Ako nemate mogućnosti da odštampate ovaj tekst, napišite ga na tabli, velikom listu papira ili kartonu, ili samo razgovarajte o tome.

1. korak: Pročitajte zajedno tekst iz Knjige proroka Isaije 1,11-14.
2. korak: Razmotrite šta bi Bog možda danas rekao o ovoj temi.
3. korak: U zavisnosti od veličine razreda i pomoćnih sredstava koje imate, možete:
  - A. Dati list papira svakoj osobi u razredu da popuni prazna mesta.
  - B. Podeliti razred u manje grupe da zajedno popune tekst.
  - C. Koristeći tablu ili karton neka ceo razred razgovara o tome kako biste mogli da popunite tekst.
4. korak: Svi zajedno razgovarajte o različitim odgovorima koje su učenici dali.
5. korak: Ostavite dovoljno vremena da na kraju donesete zaključak kakvo ponašanje bi bilo ugodno Bogu.

---

4. PRAVDA I MILOST U STAROM ZAVETU: DRUGI DEO

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Isaija 61.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće veličinu Božje ljubavi prema siromašnima i odbačenima u zajednici i svoju odgovornost da im služe.

Osetiti: Njihova posvećenost da se pridruže Bogu u staranju za siromašne i ljude u potrebi biće obnovljena.

Činiti: Pokazaće svoju brigu za siromašne i napaćene kroz molitvu, novčana sredstva i ličnu službu.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Shvatanje pravde

A. Šta Pavle misli kada kaže da smo stvoreni da činimo dobra dela (Efescima 2,10)? Tek što je izgovorio da se spasavamo verom, ne delima! (Efescima 2,8.9) I nisu li naši najveći napori poput prljavih haljina (Isaija 64,6)? Razgovarajte o tome.

B. Koja dobra dela bi učinila najveće promene u vašoj lokalnoj zajednici?

C. Kakvu Radosnu vest mi kao Hristovi sledbenici možemo objaviti siromašnima (Isaija 61,1)?

II Osetiti: Pokazivanje saosećanja

A. Isaija u 61. poglavlju govori o davanju ulja radosti umesto žalosti, „odijela za pohvalu“ umesto „duha tužnoga“ (Isaija 61,3). Mnogi ljudi danas – uključujući i adventiste – žive sa teretom depresije, očajanja, usamljenosti. Mnogi su žalosni. Kako ovim ljudima na najbolji način možemo pružiti utehu i pokazati saosećanje i brigu?

III Činiti: Boriti se za pravdu

A. U tekstu u Knjizi proroka Isaije 61,8. zabeleženo je da Bog voli pravdu. Kako možemo da se zalažemo za veću pravdu u svojoj zajednici?

Zaključak: Kada Isus razdvoji ovce od jaraca na kraju vremena, merilo po kome će to učiniti neće biti duboko teološko pitanje koje zaokuplja pažnju najboljih crkvenih skolara. Pitanje na osnovu koga ih Isus razdvaja je jednostavno: „Jer ogladnjeh, i daste Mi da jedem; ožednjeh, i napojiste Me...“ (Matej 25,35.36)

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Isaija 61.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pomaganje siromašnima i odbačenima nije samo pitanje o kome političari treba da raspravljaju – ovo su teme koje Sveto pismo naglašava i koje Isus lično nagoveštava. Praktičan izraz radosne vesti spasenja tiče se poštenog i humanog ophođenja jednih prema drugima.

Samo za učitelje: Pojam pomaganja ljudima u potrebi uklonite iz teorijskih analiza i političke retorike i bavite se njime na praktičan način: **Kako mi kao Hristovi sledbenici treba da se ophodimo prema onima koji imaju manje sreće od nas?**

Uvodni razgovor:

Ako posetite američki Memorijalni muzej holokausta u Vašingtonu, videćete natpis posvećen nemačkom luteranskom pastoru Martinu Nimleru:

„Prvo su došli po socijaliste, i ja se nisam pobunio – zato što nisam bio socijalista.

Onda su došli po sindikalce, i ja se nisam pobunio, jer nisam bio sindikalac.

Onda su došli po Jevreje, i ja se nisam pobunio – zato što nisam Jevrejin.

Onda su došli po mene – i niko više nije ostao da se založi za mene.“

Nimler je postao otvoren kritičar nacističke politike i proveo je u koncentracionom logoru od 1938. godine do kraja rata.

Niko ne zna koje reči je Nimler tačno upotrebio u prethodnoj izjavi – često je govorio ne pripremajući se unapred, pa je s vremena na vreme menjao ovaj tekst. Međutim, suština ovog navoda je jasna: ako ne progovorimo i ne založimo se za pravdu drugih, onda ne treba da očekujemo da neko traži pravdu za nas.

Razmislite o ovome: Šta biste rekli nekome ko tvrdi da je zalaganje za pravdu odvratanje od pravog poziva da propovedamo Jevanđelje?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dubokim proučavanjem teme pravde u Svetom pismu, imate priliku da pomognete svom razredu da sagleda trenutne probleme i izazove u društvu kroz izrazito hrišćansku prizmu. Pred učenike u razredu stavite izazov da razdvoje ideju pravde od bilo kakvih političkih uverenja i da zapitaju sebe kako nas Bog, preko svoje Reči, poziva da odgovorimo na nepravde koje vidimo oko nas.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Isus i jubilarna godina

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Isaije 61,1-11)

Kada se Isus vratio u Galileju, vest o Njemu brzo se širila. Luka kaže da je poučavao u sinagogama „i svi Ga hvaljahu“ (Luka 4,15).

Isus je zatim došao u svoj rodni grad Nazaret i primio poziv da govori u sinagogi. Ustao je da čita i odmah dokazao svoju tesnu povezanost sa nizom proročkih glasova koji se protežu do Starog zaveta. Isus je odlučio da čita tekst iz 61. poglavlja Knjige proroka Isaije i potvrdio da je taj tekst model Njegove službe. Ovo je tekst koji naglašava važnost službe onima koji su izgnani i odbačeni od strane društva.

„Duh je Gospodnji na Meni; zato Me pomaza da javim Jevanđelje siromasima; posla Me da iscijelim skrušene u srcu; da propovijedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje; i da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju.“ (Luka 4,18.19)

Tako, na početku svoje službe, Isus jasno objavljuje da će briga o ovim ljudima biti u središtu Njegovog rada.

Isus ide toliko daleko da propoveda „prijatnu godinu Gospodnju“. Ova godina na koju On ukazuje ima posebno značenje; to je jubilarna godina o kojoj se govori u 3. Mojsijevoj – vreme novih početaka kada se dugovi opraštaju, robovi oslobađaju i zemlja vraća prvobitnim vlasnicima (3. Mojsijeva 25,10-13). Isus sledećim stihom potvrđuje svoji misiju: „Danas se izvrši ovo Pismo u ušima vašima.“ (Luka 4,21)

Narod u sinagogi u Nazaretu, kao i ostali ljudi u Galileji, bili su srećni što slušaju Isusova učenja: „I svi Mu svjedočahu, i divljahu se riječima blagodati koje izlažahu iz usta Njegovijeh.“ (Luka 4,22) Bilo je pomalo i nagađanja imena i ogovaranja dok su začuđeno postavljali jedni drugima pitanje: „Nije li ovo sin Josifov?“ Bili su veoma nestrpljivi da pozdrave čuda koja čini.

Međutim, javno mišljenje u Nazaretu brzo se promenilo kada je Isus istakao širi obim svoje misije. Na njihovu veliku žalost, nije imao u planu da čini čuda u Nazaretu. Umesto toga, iskoristio je priliku da otkrije kako Njegova misija ljubavi neće biti ograničena na Galilejce ili Izrailjce – Njegova misija obuhvatala je ceo svet. On je istakao dva događaja u istoriji kada je Bog odlučio da učini čuda među neznabošcima (udovica iz Sarepte i Neman Sirijac) pre nego među jevrejskim narodom.

Ljudi u sinagogi bili su zaprepašćeni. Više Mu nisu upućivali reči hvale. Izveli su Ga iz grada i bezuspešno pokušali da Ga bace sa litice (Luka 4,28-30).

Razmislite o ovome: Zašto je Isus odlučio da ugrozi naklonost koju je uživao u Galileji? Zašto je Njegova poruka o pravdi i spasenju svih naroda delovala toliko preteće Njegovim slušaocima?

II Božje delo

(Podsetite se teksta iz Efescima poslanice 2,10)

Apostol Pavle piše: „Jer smo Njegovo *poiēma*, sazdani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo.“ (Efescima 2,10) Grčka reč *poiēma* u većini prevoda Biblije glasi „delo“. Jedino mesto na kome se ova reč još pojavljuje u Novom zavetu je u Rimljanima poslanici 1,20: „Jer što

se na Njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i Njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora.“ U ovom tekstu reč *poiēma* prevedena je kao „stvorenja“.

Neki skolari ističu da je engleska reč *poem*, „pesma“, izvedena od reči *poiēma*, i ukazuju da u ovom tekstu stičemo utisak da je Božje stvaranje prirode i ljudskih bića poetsko, umetničko delo. Bez obzira šta je pravo značenje ove reči, ovaj stih govori da smo stvoreni zbog veoma posebnog cilja: „Za djela dobra.“

Razmislite o ovome:

Ovaj stih daje poseban smisao našem životu kao hrišćanima – stvoreni smo da živimo i da činimo dobra dela. Šta mislite kakva dobra dela je Pavle imao na umu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Nama hrišćanima nije dovoljno samo da osećamo sažaljenje prema siromašnima i potlačenima. Razgovarajte sa članovima razreda o različitim načinima na koje možemo na pozitivan i koristan način odgovoriti na nepravde koje zapažamo.

Za razmišljanje:

1. Kako adventistički hrišćani mogu da utiču na javnu politiku u korist siromašnih? Da li adventisti treba da se drže podalje od politike?
2. Da li vaša crkva finansira ili učestvuje u programima koji se bave uzrocima siromaštva? Ako ne, da li bi trebalo? Objasnite svoj odgovor. Kako biste započeli takvu aktivnost?
3. Šta znači živeti jednostavnim i skromnim životom? Kako to utiče na bavljenje društvenim pitanjima?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Zbog očekivanja Isusovog drugog dolaska i konačnog obnavljenja pravde, razred ne treba da stekne sledeći utisak: „Pa, ne moram ništa da činim ako će Bog ionako sve da reši.“ Iskoristite ovaj poslednji deo pouke da se usredsredite na prednosti staranja o siromašnima i ljudima u potrebi, prednosti onih koji pomažu i onih koji primaju pomoć.

Aktivnost: Nacrtajte dve kolone na tabli. (Ako nemate mogućnosti da koristite tablu, samo razgovarajte o ovome.) U jednu kolonu upišite „Pomaganje“, u drugu „Primanje“. Nakon učešća razreda u razgovoru, sažeto iznesite njihove ideje na tabli.

Postavite sledeća pitanja:

Kakve se promene događaju u životu hrišćanina kada se stara za ljude u potrebi i zalaže se za pravdu? Možete li biti hrišćanin, a da ne brinete o siromašnima i nevoljnima? Zašto da ili zašto ne?

Podstaknite članove razreda da odgovore na ova pitanja iz svog ličnog iskustva ili na osnovu onoga što su zapazili u životu drugih ljudi.

Posle razgovora o tome kako rad utiče na život osoba koje su uključene u službu, usredsredite se na osobe koje primaju pomoć. Kako možemo izbeći da se osoba kojoj pružamo pomoć oseća kao „socijalni slučaj“? Kako možemo sačuvati njeno dostojanstvo? Kako na odgovarajući način možemo pomagati

ljudima u potrebi, a da ne pomisle da imaju neku obavezu prema nama zbog pomoći koju smo im pružili?

Na kraju, pozovite razred da napravi spisak praktičnih načina na koje mogu da se uključe u Božju misiju svetu.

---

5. ISUSOVE POUKE O MISIONSKOM RADU

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Luka 10,25-37.

Učenici će:

Saznati: Uporediće crkve koje su usredsređene na potrebe i udobnost vernika sa crkvama koje su usredsređene na službu zajednici.

Osetiti: Negovaće osećanje brige za ljude u zajednici koji još nisu čuli za radosnu vest spasenja ili je nisu prihvatili.

Činiti: Posvetiće se pronalaženju načina da stupe u dodir sa ljudima u zajednici i da im služe.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Služiti zajednici

- A. U priči o milostivom Samarjaninu religiozni ljudi samo su prošli pored osobe u potrebi, dok je jedna osoba potpuno neočekivano zastala da pomogne. Šta ukazuje da se ovakve stvari i danas događaju?
B. Da li se vaša crkva zalaže za ljude u potrebi ili „prolazi“ pored njih sa druge strane puta? Ako je drugi navedeni primer vaš odgovor, kako možete to da promenite?

II Osetiti: Izazov službe

- A. Poći u zajednicu ne znajući kako će ljudi reagovati, može biti zastrašujuće iskustvo. Kako se osećate kada znate da Onaj koji nam nalaže da idemo ima „svaku vlast na nebu i na zemlji“ (Matej 28,18).
B. Često u misionom radu tražimo načine da privučemo zajednicu da dođe u našu crkvu. Kako se osećate kada okrenete obrazac i razmotrite načine na koje crkva treba da ode među članove zajednice?

III Činiti: Odlazak u zajednicu

- A. U kakve posebne oblike službe možete biti uključeni u sledećih nekoliko sedmica?
B. Kakve praktične korake možemo preduzeti da bismo prevazišli klupski mentalitet u crkvi, u okviru koga se više usredsređujemo na sebe nego na zajednicu oko nas?

Zaključak: Jedna stara hrišćanska himna govori o „širini“ Božje milosti. Ona obuhvata sva dela stvaranja. Bog čezne da Njegova crkva sledi Njegov primer i postane zajednica koja se „kreće“ – koja ne želi samo da se odmara na crkvenim klupama, već da radosnu vest spasenja širi tamo gde ljudi žive, rade i kreću se.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Luka 10,25-37.

Ključno načelo duhovnog rasta: Prava religija se ne prikazuje biblijskim i teološkim znanjem, već praktičnim pokazivanjem pažnje i staranjem za one koji žive na margini društva.

Samo za učitelje: Priča o milostivom Samarjaninu je snažna priča na mnogim nivoima. Uči nas koliko je važno da se brinemo ne samo o onima koji su u nevolji, već i za one koji su drugačiji od nas – čak i one koje bismo mogli smatrati svojim neprijateljima. Potrudite se da razgovor u razredu držite podalje od čistih uopštavanja i teoloških rasprava, i pronađete načine da pomognete razredu da primeni načela iz pouke u svom životu.

Uvodni razgovor: Početkom 1970-ih godina, psiholozi Džon Darli i Danijel Betson sa Univerziteta Princeton, sproveli su istraživanje o savremenom „milostivom Samarjaninu“. U ovoj jednostavnoj studiji, organizovali su da 200 studenata teologije, jedan za drugim, pređu put između dve zgrade na kampusu. Svakom studentu je bilo rečeno da učestvuje u istraživanju o profesionalnim karijerama studenata teologije. Svaki student bio je upućen da ode do sledeće zgrade i, kada stigne tamo, održi kratak govor o zadatoj temi. Nekim učenicima je bilo rečeno da govore o priči o milostivom Samarjaninu.

Na svom putu prema drugoj zgradi, svaki student sreo je čoveka u pohabanoj odeći koji je ležao pored puta. Dok bi student prolazio pored njega, „žrtva“ bi se u pravom trenutku dva puta nakašljala i zastenjala. Istraživači su želeli da saznaju kako će studenti reagovati.

Darli i Betson izdali su svoja otkrića u članku „Od Jerusalima do Jerihona“ u *Journal of Personality and Social Psychology*. Ustanovili su da su oni studenti koji su bili u većoj žurbi da stignu do odredišta nastavljali svoj put bez zaustavljanja. Takođe su otkrili, što je veoma značajno, da oni studenti koji su imali zadatak da govore o milostivom Samarjaninu nisu u većoj meri zastajali od onih koji su bili zamoljeni da govore o mogućim poslovnim prilikama apsolutenata Teološkog fakulteta. U stvari, istraživači su otkrili da su učenici koji su žurili da ispune zadatak da govore o milostivom Samarjaninu nekoliko puta doslovno prešli preko žrtve! Drugim rečima, razmišljanje o priči o dobrom Samarjaninu nije uticalo na njihovo ponašanje.

Razmislite o ovome: Koji činovi mogu da osujete našu sposobnost da primetimo i brinemo za ljude u nevolji?

- Kakve korake možemo preduzeti da bismo избегli da posedujemo samo teorijsko znanje o religiji i da u svom životu zaista primenimo ono u šta verujemo?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Priča o milostivom Samarjaninu pokazala se kao bezvremenska priča, a izraz „milostivi Samarjanin“ počeo se primenjivati na svakoga ko nekome učini nešto dobro. Ova priča

nadahnila je poeziju, pesme i slike. Mnogi ljudi koji nikada nisu čuli za Bibliju upoznati su sa ovim nazivom i značenjem. Razgovarajte u svom razredu šta ovu priču čini toliko snažnom. Kakvu poruku ima za nas danas? Kako njena načela možemo primeniti u svom životu?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I *Pikuach nefesh*

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Luki 10,31-33)

Stih iz 3. Mojsijeve 19,16, koji govori o tome da ne činimo ništa što će ugroziti život bližnjeg, u doslovnom prevodu glasi: „Ne ustaj na krv bližnjega svojega.“ Iz ovog stiha potiče jevrejsko načelo *pikuach nefesh*, obaveza da se pruži pomoć svakoj osobi kojoj je život ugrožen. *Pikuach nefesh* ide dalje i uči da kada su dva pravila u suprotnosti, obaveza da se spasi ljudski život ima prednost u odnosu na sve druge obaveze. Na primer, smatralo bi se prikladnim da se izvrši hitna operacija Subotom da bi se spasio nečiji život. Ili, ako bi uzimanje nekošer hrane bilo važno za oporavak od bolesti, onda bi zakon o ishrani mogao biti stavljen van snage. Jevrejski skolari danas proširuju načelo *pikuach nefesh* da bi uključili pojedinosti kao što je doniranje organa da bi se spasio nečiji život.

Osnova Isusovog učenja jeste da je po zakonu Subotom činiti dobro. On ističe da su verske vođe rado primenjivale ovo načelo kada njihov vo upadne u jamu Subotom, ali su oklevale da primene načelo *pikuach nefesh* kada je ljudski život bio u pitanju. Iako bi se ove vođe pozvale na *pikuach nefesh* da bi spasile život, nisu podržavale da se Subotom bavi onim stanjima koja ne ugrožavaju život. Isus je, sa druge strane, učio da je deo blagoslova Subotnog dana da budeš isceljujuća sila onima koji pate.

Tako u priči o milostivom Samarjaninu vidimo da je *pikuach nefesh* izbegnut od strane onih od kojih bismo očekivali da ga primene u praksi – levita i sveštenika. Naravno, Isus je postavio tešku situaciju za sveštenika u ovoj priči. Zbog zakona o čistoti, sveštenik bi se izložio velikoj opasnosti da postane obredno nečist dodirujući telo ovoga čoveka. Kako bi on trebalo da tumači zakon? Šta će pobediti – ljubav prema bližnjem ili držanje zakona o čistoti? Ni sveštenik ni levit ne pokazuju brigu za život koji je u opasnosti. Nečuveno i začujuće je to što je pokazuje jedan od Samarjana – omraženih i prezrenih dalekih rođaka Jevreja – koji pokazuje pravi *pikuach nefesh*.

Razmislite o ovome: Kako možemo da primenimo načelo *pikuach nefesh* u svom svakodnevnom životu? Navedite neke praktične primere i situacije sa kojima se možemo suočiti.

II Jevreji i Samarjani

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Jovanu 4,1-26)

Bez konsultovanja dodatnih biblijskih izvora, znamo da se Jevreji i Samarjani nisu voleli. Kada Isus sreće ženu Samarjanku na studencu, ona Mu kaže: „Kako Ti, Jevrejine budući, možeš iskati od mene žene Samarjanku da piješ?“ (Jovan 4,9) Drugom prilikom, Jakov i Jovan su se razgnevali kada Isusu nije ukazana gostoljubivost u jednom samarjanskom selu. Kako su reagovali? „Gospode, hoćeš li da rečemo da oganj siđe s neba i da ih istrijebi?“ (Luka 9,54)

Zato ovu priču moramo da posmatramo iz ugla dugogodišnje napetosti i mržnje koja je vladala između Jevreja i Samarjana. Samarjanin u Isusovoj priči nije bio nevernik, neznabožac. On se držao Tore i sledio je Deset zapovesti. Ključno je to što niko ne bi očekivao da Samarjanin tumači Toru na ispravan način, a kamoli da postane junak u ovoj priči.

Razmislite o ovome: Šta mislite šta bi moglo da znači to što ga zakonik nije nazvao „Samarjaninom“ kao što je Isus to učinio, već kao „onaj koji se smilovao na njega“? (Luka 10,37)

- Da li u vašoj zajednici postoji napetost slična onoj između Jevreja i Samarjana? Šta možete da učinite da izgradite mostove između ove dve grupe ljudi?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pre nekoliko godina, Hrišćanska adventistička crkva usvojila je slogan: „Crkva koja brine.“ Bio je to divan slogan, kojim se mi adventisti možemo ponositi. U ovim rečima je sažeto iznet naš poziv da brinemo o svojoj zajednici, sledeći Hristov metod službe – boravak među ljudima, pokazivanje saosećanja, služenje potrebama, pridobijanje poverenja, i pozivanje onih kojima služimo da slede Isusa. Rad obuhvata brigu o njihovim mentalnim, fizičkim i emocionalnim potrebama – ali i brigu o njihovim duhovnim potrebama i širenje radosne vesti spasenja.

Jedini problem u vezi sa ovim sloganom što „Crkva koja brine“ nije ime koje možete dati sami sebi – ono mora da se zasluži. To je opis koji mora da potekne od drugih, ne nas samih.

Za razmišljanje:

Kako vaša zajednica posmatra adventiste? Da li nas znaju kao ljude koji vole druge ljude i brinu o njima? Ako ne, zašto ne? Šta posebno možemo da učinimo ove sedmice da pokažemo da smo Crkva koja brine?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U današnjoj aktivnosti članovi razreda će razmotriti odnos svoje crkve prema lokalnoj zajednici. Budite spremni za neke negativne procene. Završite pouku na pozitivan način ukazujući na praktične načine na koje crkva može poboljšati svoj odnos prema lokalnoj zajednici.

Aktivnost: U ovoj vežbi podstaknite razred da razmišlja o svojoj crkvi i odnosu prema zajednici. Razmotrite ovo iz ugla nekoga ko možda živi u zajednici u kojoj se vaša crkva nalazi, ali ko nikada nije bio u crkvi i malo zna o adventističkim verovanjima. Razmotrite pitanja kao što su: Da li je ova crkva povezana sa zajednicom? Ako jeste, kako? Da li je crkva važna ljudima koji žive u okruženju? Da li bi ljudima koji nisu vernici nedostajala crkva ukoliko se ne bi tu nalazila?

Podstaknite razred da nacrtaju crtež ili dijagram koji pokazuje odnos crkve prema zajednici. U zavisnosti od dostupnih sredstava:

1. Dajte svakom učeniku list papira i olovku ili
2. Upotrebite tablu i pozovite članove da priđu i nacrtaju ili
3. Zamolite članove razreda da usmeno kažu svoje mišljenje.

Posvetite dovoljno vremena da u razredu razgovarate o različitim primerima. U zaključku, razgovarajte koji koraci mogu biti preduzeti da bi se poboljšala slika crkvene službe u zajednici

---

6. ISUS MEĐU NARODOM

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Luka 15,1.2.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da hrišćanski život ne treba da vode u duhovnoj izolaciji, odvojeni od potreba i izazova ljudi u zajednici.

Osetiti: Želeće više da se uključe u izgradnju prijateljstava sa onima koji ne veruju u Boga.

Činiti: Preduzeće aktivne korake da izađu iz četiri crkvena zida, da se ne druže isključivo sa adventističkim hrišćanima i da se uključe u zajednicu, sklapajući prijateljstva sa onima koji ne veruju.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Svaka ptica svome jatuu...

A. Zašto se društveni život mnogih adventističkih hrišćana svodi na druženje sa drugim adventistima?

Koje su prednosti i mane ovakvog postupanja?

B. Šta možemo naučiti o boravku među ljudima iz Isusovog saveta da budemo u svetu, ali ne od sveta (Jovan 17,14.15)?

C. Da li postoje neki ljudi ili mesta koji treba da ostanu izvan granica uticaja hrišćanina koji želi da stupi u dodir sa ljudima koji ne veruju?

II Osetiti: Ostavljanje crkvenog gnezda

A. Može li osećanje „sigurnosti“ u praktikovanju naše vere zapravo da nanese štetu našem duhovnom zdravlju?

B. Kakva osećanja možemo doživeti kada počnemo da stvaramo prijateljstva sa pojedincima koji možda ne dele naše suštinske vrednosti? Postoje li praktične prepreke za ovakva prijateljstva?

III Činiti: Druženje

A. Kakve korake možete preduzeti ove sedmice da biste stupili u dodir sa nekim iz vaše zajednice sa određenim ciljem?

B. Odvojte vreme ove sedmice da se molite za prilike da sledite Isusa i stupite u dodir sa onima koji ne veruju u Boga.

Zaključak: Osećanje prevelike udobnosti u crkvi i društvu drugih vernika treba da služi kao opomena za Hristove sledbenike. Iako uživamo u društvu naše duhovne porodice, pouka za ovu sedmicu nas podseća da je naša misija da se, takođe, družimo i sa onima koji ne veruju, što je važan prvi korak u Hristovom metodu službe.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 9,10-13.

Ključno načelo duhovnog rasta: Uobičajen sociološki fenomen je da ljudi teže da provode vreme sa ljudima koji su im slični. Mnogi adventistički hrišćani osećaju se mnogo prijatnije u društvu onih koji imaju ista verovanja, hrane se na isti način, svetkuju Subotu i dele iste vrednosti. Međutim, ako želimo da budemo uspešni u svojoj misiji, treba da sledimo Isusov primer i izađemo iz zone udobnosti, da boravimo i sklapamo prijateljstva sa ljudima koji ne veruju u Boga.

Samo za učitelje: U toku razgovora o pouci za ovu sedmicu sa članovima razreda, važno je da pažljivo razmotrite kako se Isus približavao ljudima – uključujući i onima koji su smatrani grešnicima i ljudima na margini društva. Postarajte se da u razredu učinite korak dalje od samog pričanja o približavanju ljudima. Pročitajte razredu tekst iz odeljka „Uvodni razgovor“. Razgovarajte o praktičnim načinima na koje možemo prevazići „mentalitet izolovanja“ i povezati se sa ljudima iz zajednice.

Uvodni razgovor: Uticajni francuski filozof Žak Derida tvrdio je da kad god se susretnemo sa nečim što prevazilazi naše uobičajeno iskustvo, dobijamo priliku da učemo i rastemo. On je upoređio ovaj susret sa dobrim apetitom. Međutim, pored mnogih prednosti koje pružaju nova iskustva, javljaju se i rizici, uključujući i rizik koji je Derida nazvao „da budeš pojeden“ – da stekneš iskustvo koje ne neguje rast i učenje. („Blurred encounters? Religious Literacy, Spiritual Capital and Language“, *Faith in the Public Realm*, Adam Dinham, Robert Furbey, Vivien Lowndes, [Great Britain: The Policy Press, 2009], str. 106)

Za razmišljanje:

1. Kako možemo biti sigurni da ćemo jesti dobro, i da nećemo biti pojedeni kada boravimo među onima koji ne veruju? Kako sledimo Hristov primer u vezi sa učestvovanjem i uključivanjem u život drugih, a da pri tom ne ugrozimo svoju veru? Kako možemo doći u dodir sa ljudima, a da kao vernici ne izgubimo jedinstveni identitet?
2. Kako pravimo ravnotežu između naloga: „Izidite iz nje, narode Moj“ (Otkrivenje 18,4) i uputstva da sledimo Hristov primer u dodiru sa ljudima? Kako ćemo znati kada smo uspostavili pravu ravnotežu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dolaženje u dodir sa ljudima ključni je prvi korak u Hristovom metodu službe. Misija i služba ne mogu biti izvršeni iz daljine, daljinskim upravljačem. Ponekad se adventisti povlače od susreta sa onima koji ne veruju, zato što više vole da budu u društvu vernika. Međutim, u toku ove pouke iskoristite priliku da se u razredu podsetite koliko je važno da sklapamo prijateljstva sa različitim ljudima unutar zajednice.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Prijatelj grešnika

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 9,10-13)

Kada su fariseji videli da Isus jede sa carinicima i „grešnicima“ u Matejevom domu, prišli su učenicima iza Njegovih leđa i zahtevali objašnjenje od njih o Njegovom ponašanju. Čuvši njihovo pitanje, Isus kaže: „Ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Nego idite i naučite se šta znači: Milosti hoću, a ne priloga. Jer Ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje.“ (Matej 9,12.13)

Isus navodi Osijine reči: „Jer je Meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga većma nego žrtva paljenica.“ (Osija 6,6) Sledeći tekst sadrži ove bolne reči: „Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu Me iznevjeriše.“ (Osija 6,7) Ovaj stih nas podseća da ljudska nevernost nije bila nešto novo u Isusovo vreme; nije bila novo ni u Osijino vreme – ona se proteže od Edemskog vrta. Pa ipak, sve vreme, Bog se trudio da svoju nevernu decu vrati Sebi. I sada, konačno, Bog se javio u svome Sinu, Isusu – da u fizičkom smislu postane deo ljudskog roda, da postane jedno s nama da bi nas pomirio sa Sobom.

Jevanđelja pokazuju da su grešnici bili privučeni Isusu. Sveti Božji Sin je više od bilo koga poznao užasnu silu greha i kako ona uništava ljudske živote. Razlog zašto je došao na Zemlju bio je da uništi njegovu moć i zato nijednog trenutka nije pravio kompromis sa grehom ili umanjivao njegov poguban uticaj; pa ipak, grešnici su voleli da budu kraj Njega. Isus je stekao ugled – loš ugled u očima mnogih – zato što se družio sa odbačenima i društveno gubavim ljudima. U stvari, On je čak bio obeležen imenom „drug grješnicima“ (Matej 11,19) – divna počast koja mu je ukazana zbog zadivljujućeg načina na koji se družio i boravio među običnim, grešnim ljudima.

Razmislite o ovome: Zašto je Isusu bilo važno da u fizičkom telu dođe na Zemlju umesto da nastavi svoju misiju sa Neba? Da li grešnici vole da budu kraj nas kao adventista? Zašto da i zašto ne?

II Dodir Učitelja

(Podsetite se u razredu teksta iz 8. i 9. poglavlja Jevanđelja po Mateju)

Jevanđelje po Mateju otkriva obrazac koji se ponavlja - Isus objašnjava određene pojmove, a zatim ih primenjuje u praksi. Posle snažne Propovedi na gori, On silazi sa gore i pokazuje na delu o čemu je govorio.

U 8. i 9. poglavlju Jevanđelja po Mateju, vidimo da On primenjuje u praksi svaki aspekt onoga što Elen Vajt naziva „Hristov metod“, pokazujući na divan način šta znači boraviti među ljudima kao Onaj koji im želi dobro. Važno je zapaziti koliko puta u ova dva poglavlja Isus fizički dodiruje ljude – što je najprisniji način približavanja ljudima:

1. Isus pruža ruku i dodiruje obolelog od gube (Matej 8,3). Čineći tako, Isus sebe u obrednom smislu čini nečistim – nečistota se poništava i uklanja kada Isus isceljujućim dodirom na čudesan način čisti gubavca.
2. Isus dodiruje ruku Petrove tašte i leči je od groznice (Matej 8,15).
3. Isus uzima ruku mlade devojke koja je umrla i podiže je iz mrtvih (Matej 9,25).
4. Isus dodiruje oči slepog čoveka i vraća mu vid (Matej 9,29).

Razmislite o ovome: Zašto je značajno Matejevo beleženje činjenice da je Isus fizički dodirnuo ljude? Šta nas to uči o Isusu i Njegovom pristupu službi?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Budiman Soreng je adventistički pionir – propovednik laik koji radi na osnivanju novih grupa vernika u novim područjima. Krajem 1990-ih godina otišao je u područje Bengkajang na Kalimantanu, indonezijskoj strani ostrva Borneo. Bila je to oblast u kojoj je besneo surovi plemenski rat – u kome je bilo odrublivanja glava i kanibalizma. Uprkos ovome, Budiman je uspeo da osnuje tri grupe vernika.

On kaže da je njegov prvi zadatak kada je stigao bio „da proučava situaciju“ – mesto i ljude. Zatim je počeo da sklapa prijateljstva sa animistima, muslimanima i kineskim budistima, kao i drugim hrišćanima. „Ujutru sam išao na trčanje, igrao sam fudbal sa meštanima i radio sa njima u pirinčanim poljima“, kaže on. „U ponoć sam se molio: ‘Gospode, prvo radi u mom srcu. Onda ću moći da radim sa ljudima. Pomozi mi da kažem ono što bi Isus rekao.’“

Budiman je uskoro počeo da posećuje ljude u njihovim domovima i da im govori o Bibliji. Razgovarao je sa ljudima na njihovom lokalnom dijalektu i komponovao duhovne pesme na njihovom jeziku. Posle nekoliko godina više od dve stotine ljudi bilo je kršteno, i uz pomoć još četiri pionira, Budiman je otvorio pet novih oblasti za rad.

Prema Budimanovim rečima ono što je ključno za uspešan misionarski rad je biti ponizan. „Kod nas postoji jedan izraz – ‘koračati ovom zemljom’. To znači da ‘kada dođemo ovde, mi smo poput ljudi koji ovde žive’.“ Stupanjem u dodir sa ljudima u svakodnevnim aktivnostima Budiman je pronašao način da širi Isusovu ljubav u zajednici.

Za razmišljanje:

Kako nam ovaj izveštaj o Budimanu pomaže da shvatimo šta znači stupati u dodir sa ljudima kao Isus? Razgovarajte o izrazu „koračamo ovom zemljom“. Da li naša crkva „korača ovom zemljom“ u lokalnoj zajednici, ili se drži po strani? Objasnite. Razgovarajte o posebnim načinima na koje ove sedmice možete da „koračate ovom zemljom“.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podsetite svoj razred da ne razgovaramo samo o nečemu što se nekada davno dogodilo ili o nečemu što je zanimljiva teološka rasprava. Razgovaramo o nečemu što treba da primenimo u svom životu danas.

Aktivnost: U zavisnosti od veličine razreda, podelite se u manje grupe ili ostanite zajedno u ovoj aktivnosti.

1. korak: Pročitajte sledeća četiri teksta u kojima je Isusu upućena kritika:

Biblijski tekst	Situacija	Kritika upućena Isusu	Primena
1. Matej 9,10-13.	Gozba u Matejevom domu		
2. Luka 7,36-50.	Grešnica pere Isusove noge		
3. Luka 15,1-2.	Kritika koja je nadahnula Isusa da ispriča priču o izgubljenoj ovci, izgubljenom novčiću i izgubljenom sinu.		
4. Luka 19,1-10.	Susret sa Zakhejem		

2. Utvrdite koje su posebne kritike upućene Isusu u svakom primeru. Koja se zajednička tema javlja u ovim primerima kritike?

3. Kakvu pouku možemo izvući iz ovih situacija i primeniti u svom životu?

---

7. ISUS JE ŽELEO DOBRO LJUDIMA

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Filibljanima 2,3-5.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da su pobude i cilj veoma važni kada stupaju u dodir sa ljudima iz zajednice i druže se sa njima.

Osetiti: Ceniće snagu i uticaj onoga ko pokazuje pravu ljubav i brigu, i ko iskreno želi dobro ljudima.

Činiti: Pronaći će praktične načine da pokažu ljudima u zajednici da im je stalo do njih, neće ostati samo na rečima.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Određeni cilj

A. Koje primere možete navesti u kojima Isus pokazuje ljudima da im želi dobro? Zašto neki ljudi reaguju pozitivno, a neki negativno.

B. Da li je pogrešno tražiti duhovno dobro ljudi dok se zalažemo za njihovo fizičko dobro? Da li ova dva dobra treba razdvojiti? Objasnite.

II Osetiti: Dodirnuti srca

A. Mnogi ljudi sumnjaju u hrišćane i smatraju da koriste svoja dobra dela da bi prikriili širi plan vezan za obraćenje ljudi. Kako da izbegnemo da se ljudi osećaju kao da ih posmatramo samo kao potencijalne obraćenike – da ih gledamo kao statističke podatke za krštenje, a ne kao iskrene prijatelje?

B. Kako možemo želeći dobro nekome ko nam se ne sviđa ili nas je povredio na neki način?

III Činiti: Briga na delu

A. Kako možemo pokazati ljudima da im iskreno želimo dobro?

B. Kakve korake crkva može preduzeti da bi je ljudi videli kao crkvu koja želi dobro zajednici?

Zaključak: Ljudi stupaju u dodir sa drugim ljudima iz različitih razloga – zbog društvenih odnosa, da bi prodali nešto, da bi izgradili kontakte koje mogu da koriste za različite poslove. Hrišćani stupaju u dodir sa drugima zato što žele da pokažu Hristovu ljubav, da pokažu da im je iskreno stalo do ljudi i da im žele najbolje.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Filibljanima 2,3-5.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ključni činilac koji treba da razmotrimo kada stupamo u dodir sa ljudima jeste naš cilj. Elen Vajt kaže da je Spasitelj boravio među ljudima „kao Onaj koji im želi dobro“. (*U potrazi za boljim životom*, str. 143. original) Ako stupamo u dodir sa ljudima bez određenog cilja, samo smo još jedna osoba u mnoštvu. Međutim, hrišćani su pozvani da učine više od toga – da se uključe u svet pokazujući saosećanje i ljubav.

Samo za učitelje: Danas u razredu pažljivo se usredsredite na Isusov primer – Njegovo saosećanje, Njegovu ljubav, Njegovo staranje. Razgovarajte o praktičnim načinima na koje možemo slediti Njegov primer.

Uvodni razgovor: Izraz „zamor sažaljenja“ odnosi se na proces tokom koga se nivo ljudskog sažaljenja smanjuje. Za ljude koji se bave zdravstvenim i socijalnim radom ova ideja ima posebno značenje. Međutim, ovaj izraz se može odnositi i na način na koji ljudi uopšte mogu da otvrdnu na potrebe drugih ljudi i sklone pogled da ne gledaju ljude u siromaštvu i teškoćama.

Humanitarne organizacije, koje se oslanjaju na donacije da bi obavile svoj posao, neprestano traže načine da dodirnu srca ljudi i pokrenu ih da odgovore na potrebe. Međutim, postoji opasnost da ljudi postanu manje osetljivi dok odgovaraju na potrebe i prestanu da obraćaju pažnju na ljudsku patnju.

Apostol Jakov piše: „Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, i reče im koji od vas: Idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže?“ (Jakov 2,15.16) Da li je on možda ukazivao na rani primer zamora sažaljenja?

Elen Vajt kaže da vernici Božje crkve treba da pođu Hristovim tragom: „Sa srcem koje je puno saučešća i sažaljenja, treba da služe onima kojima je potrebna pomoć, da grešnike upoznaju sa Spasiteljevom ljubavlju. To delo zahteva tegobno ulaganje truda, ali donosi i bogatu nagradu. Oni koji se sa iskrenim namerama uključe u to delo, dočekaće da vide kako se duše obraćaju Spasitelju, jer je uticaj koji prati ostvarenje božanskog naloga zaista neodoljiv.“ (*Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 110. original)

Za razmišljanje:

1. Šta znači imati „srce ispunjeno saosećanjem“? Na kakva dela nas ono podstiče?
2. Kako možemo izbeći da se u nama razvije zamor sažaljenja?

2. KORAK - ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ponekad mi adventisti naglašavamo razdvojenost od sveta do te mere da nas to sprečava da budemo so i svetlost u našoj zajednici. Iskoristite priliku da u razredu ove sedmice

istražite Hristov poziv da živite sa određenim ciljem – da budete Njegove ruke, noge i glas dok dosežete ljude Njegovom ljubavlju, pokazujući na praktičan način da im želite dobro.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Stupanje u dodir sa ljudima sa ciljem

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Matej 23,37; Luka 15,1.2; 1. Korinćanima 5,9.10.12)

U tekstu u Jevanđelju po Mateju 23,37. Isus vapi iz dubine svoga srca: „O Jerusalime, Jerusalime“ – bio je to glas Onoga koji je bio odbačen. On je voleo ljude ovoga grada i narod koji su predstavljali. On koristi sliku kvočke koja skuplja svoje piliće pod svoja krila da opiše svoje napore da okupi svoj narod. Pa ipak su Mu okrenuli leđa.

U toku svoje službe, Isus je pokazao ovu ljubav na opipljiv način. Ona se može videti, na primer, u Njegovim zajedničkim obrocima sa drugim ljudima. U mnogim današnjim kulturama, fizički čin uzimanja hrane sa nekim je veoma značajan. Naročito je bio u biblijsko vreme kada je deljenje obroka bilo simbol međusobnog odobravanja i vreme za izgrađivanje prijateljstava i snažnih društvenih veza. Luka spominje mnoge primere zajedničkih obroka i prikazuje mnoge događaje koji su se odigrali za stolom (vidi: Luka 5,27-32; 7,36-50; 9,10-17; 11,37-52; 14,1-24; 22,14-38;24,28-32). Verske vođe oštro su kritikovale Isusa zato što je jeo sa grešnicima: „Ovaj prima grješnike i jede s njima.“ (Luka 15,2)

Naravno, košerski zakoni sprečavali su pažljive Jevreje da jedu sa neznabošcima. Međutim, glavni problem koji su verske vođe imale nije bio taj što je Isus jeo i družio se sa neznabošcima, već grešnim Jevrejima. Bili su zaprepasčeni kada su videli kako se Isus druži sa carinicima, bludnicama i drugima. Pa ipak, Isus je neprestano pokazivao da je pravi razlog dolaska na Zemlju bio da dosegne svoje sinove i kćeri koji su se izgubili pod uticajem greha.

Isusovi sledbenici treba da izbegavaju da sebe bespotrebno stavljaju na put iskušenja. Ali to nikada nije značilo da hrišćani treba da budu u nekoj posebnoj verskoj izolaciji. Čini se da Pavle u svojoj Prvoj poslanici Korinćanima delimično pokazuje iznenadni strah da nije dovoljno jasan i da će ga njegovi čitaoci možda pogrešno shvatiti. Zato on piše: „Pisah vam u poslanici da se ne miješate s bludnicima; i to ja ne rekoh za bludnike ovoga svijeta, ili tvrđice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali izići iz svijeta. Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra?“ (1. Korinćanima 5,9.10.12)

Ovde Pavle izjavljuje da se njegov savet odnosi samo na druženja sa ljudima u crkvi koji mogu vršiti štetan uticaj i da ga ne treba shvatiti kako zabranu druženja sa ljudima izvan crkve.

Razmislite o ovome: Ponekad se usredsređujemo na opasnosti koje prete ako boravimo među onima koji ne veruju u Boga. Razgovarajte u razredu o opasnostima koje prete ako ne stupamo u dodir sa nevernicima. U tom slučaju možemo postati okrenuti sebi i izgubiti osećanje o misiji svetu koji ne poznaje Isusa. Koje opasnosti još prete ako ne stupamo u dodir sa ljudima koji ne veruju?

II Želja za Bogom

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 5,43-47)

Mojsije je dao uputstvo Izrailjcima: „Ne budi osvetljiv, i ne nosi srdnje na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod.“ (3. Mojsijeva 19,18) Ovo je bio dobar savet, ali

tekst „na sinove naroda svojega“ ostavlja prostora za racionalizaciju: „Ja volim svog bližnjeg – nekoga iz svog naroda – ali ću nastaviti da mrzim svog neprijatelja.“

Vekovima kasnije, Isus rešava nedoumice. On ponavlja istu temu o dužnostima prema bližnjima (Marko 12,31; Matej 22,39), ali ide i korak dalje. Prvo, On ne ostavlja nimalo prostora da „bližnjeg“ definišemo suviše usko, kao u tekstu „naroda svojega“. U izveštaju o dobrom Samarjaninu, na primer, Isus jasno kaže da reč „bližnji“ obuhvata i strance i neprijatelje – ljude od kojih smo se otuđili (Luka 10,25-37). A u slučaju da nismo jasno shvatili ovu poruku, On izgovara: „Ljubite neprijatelje svoje.“ (Matej 5,44)

Razmislite o ovome: Intelektualno znamo da bi trebalo da želimo dobro drugima, čak i onima koji su naši „neprijatelji“ i koji nam se ne sviđaju. Ali kako to da učinimo kada nam nije stalo do njihovog dobra, a naročito nam nije stalo da ih volimo?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ostajući verni svojim verovanjima i nasleđu, Danilo i njegova tri prijatelja aktivno su se uključili u građanska i politička pitanja Vavilona. Danilo pokazuje da želi dobro različitim vavilonskim carevima – tumačeći njihove snove i prenoseći im Božju poruku. Nema sumnje da je administrativan posao Danila i njegovih prijatelja predstavljao blagoslov za Vavilon.

Za razmišljanje:

1. Koje su još biblijske ličnosti pokazale da žele dobro drugima?
2. Šta mislite da li vaša zajednica posmatra adventističke hrišćane kao grupu ljudi koja im želi dobro? Zašto da i zašto ne?
3. Na koji način vaša crkva teži dobru vaše zajednice? Koje posebne korake možete preduzeti ove sedmice da biste mnogo jasnije pokazali ovaj cilj?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U pouci za ovu sedmicu iznesite temu pouke na opipljiv način – stvarni plan za misioni rad u zajednici koji pokazuje ljudima da želimo njihovo dobro. Ohrabrite članove razreda da budu kreativni i da uz molitvu rade zajedno u ovoj aktivnosti.

Aktivnost: Neka razred zamisli da njihova crkva ima sva potrebna sredstva – novac, vreme, ljude. Koja bi bila njihova misioni strategija? U zavisnosti od veličine razreda, podelite se u grupe po dvoje ili troje, ili ostanite zajedno kao razred. Gde mogućnosti dozvoljavaju, podelite svakom list papira i olovku da bi učenici mogli da hvataju beleške.

Podstaknite članove razreda da zajedno osmisle dvogodišnji misioni rad u zajednici koji odražava temu pouke za ovu sedmicu. Očigledno da plan ne može biti previše detaljan, ali treba da bude prikazan u glavnim crtama. Kako bi izgledao? Koje glavne korake bi obuhvatao? Ko bi mogao da učestvuje?

Posle 15 minuta, pozovite ceo razred da podeli i razgovara o svojim misionim planovima. U zaključku, podsetite razred da iako u stvarnosti crkva nema neograničena sredstva, Bog ima. On će blagosloviti planove koji su napravljeni u skladu sa Njegovom voljom.

---

8. ISUS JE POKAZAO SAOSEĆANJE

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 14,14.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće koliko je važno da prihvate Hristov metod službe i da drugima pokažu saosećanje rečju i delom.

Osetiti: Doživeće radost pokazujući nesebičnu ljubaznost i saosećanje prema onima koji su u nevolji.

Činiti: Preduzeće praktične korake da pokažu Hristovo saosećanje i ljubav u ophođenju prema drugima.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Biti dobar i ljubazan

A. Šta mislite zašto ljudi koji ne veruju u Boga ponekad smatraju vernike nesaosećajnim?

B. Kako je moguće ustati protiv greha, a u isto vreme biti saosećajan prema ljudima koji čine te grehe?

C. Šta mislite koji činioci mogu da oslabe naše saosećanje prema drugima?

II Osetiti: Osećati saosećanje

A. Kako možemo pokazati saosećanje prema ljudima, a da se pri tom ne ophodimo prema njima snishodljivo ili kao da su „socijalni slučaj“?

B. Šta možemo učiniti kada znamo da je neko u nevolji, ali nam je teško da osetimo saosećanje prema toj osobi zbog njenog ponašanja?

III Činiti: Pokazivanje saosećanja

A. Uz molitvu ispitajte sebe da li ste se prema nekome ophodili neljubazno ili nesaosećajno. Zamolite Boga da vam da snagu da se izvinite i obnovite vaš odnos.

B. Kakve korake vaša crkva može da preduzme da bi pokazala saosećanje prema ljudima u zajednici?

Zaključak: U našem svetu ima mnogo ljudi koji su umorni, usamljeni i obeshrabreni. Ponekad nešto jednostavno kao što je saosećajnost i pažljivo slušanje može da promeni njihov život. Isus je u svojoj službi pokazao kako da pokažemo saosećanje – nežnošću i ljubaznošću, slušanjem i izlečenjem.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 14,14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada se uključimo u misiju, važno je da analiziramo svoje pobude i ciljeve. Neki ljudi su podstaknuti da svedoče zato što smatraju da moraju to da čine ili zato što žele da ostvare veliki broj krštenja. Međutim, pozvani smo da usvojimo uzvišenije pobude – da svedočimo zato što imamo ljubavi, saosećanja i saučešća prema ljudima.

Samo za učitelje: Ove sedmice proučavajte u svom razredu kako je pokazivanje saosećanja više od negovanje lepih misli i upućivanja utešnih reči. Pokazati saosećanje znači pokazati ljubav, brigu i saučešće na konkretan način.

Uvodni razgovor: Fejsbuk, najveća društvena mreža na svetu, ima više od 1 milijarde aktivnih korisnika. Da je država, nadmetao bi se sa Kinom kao najmnogoljudnijom zemljom na svetu. Korisnici fejsbuka mogu da šalju fotografije, da kontaktiraju prijatelje, da ostavljaju komentare. Jedna od najčešće korišćenih mogućnosti jeste ikonica „like“ na kojoj je prikazan podignut palac i označava da vam se nešto sviđa. Njome na brz i lak način pokazujete da vam se dopada nešto što je vaš prijatelj ili poznanik postavio, a da pri tom ne morate napisati nijednu reč.

Iako je ova ikonica veoma popularna, nije prigodno pritisnuti ikonicu „lajk“ kada neko postavi da je oboleo od raka ili da mu je umro član porodice. Zato su krajem 2014. godine, organizatori i inženjeri Fejsbuka razmotrili dodavanje nove opcije – dugme „saosećanja“. Ideja je bila da ako korisnici izaberu „tužno“ raspoloženje kada postavljaju nešto, onda se u tom slučaju dugme „saosećanja“ javlja kao alternativa opcije „lajk“.

Ova predložena opcija bi sa jedne strane predstavljala poboljšanje. Sa druge strane, ona je još jedan pokazatelj da nas naša sve raširenija onlajn digitalna „realnost“ udaljava od pravog kontakta sa drugim ljudima. Ranije, kada bi osoba prolazila kroz emocionalnu, fizičku ili duhovnu krizu, prijatelji i susedi posetili bi tu osobu da je uteše i pokažu saosećanje. Ako to nije bilo moguće, mogli su da je pozovu telefonom – ili makar da joj pošalju utešne misli u pismu. Onda je industrija čestitki modernizovala stvari proizvodnjom čestitki za izražavanje saosećanja. Umesto da posvetite određeno vreme sastavljanju poruke saosećanja, mogli ste jednostavno da kupite čestitku, iskoristite već pripremljene misli, potpišete se i pošaljete poštom.

Uskoro nakon toga Fejsbuk je taj proces učinio još lakšim. Ne morate nikoga da posetite, da razgovarate sa njim ili njom, napišete poruku ili izgovorite bilo šta. Jednostavno pritisnete dugme „saosećanja“ i nastavite sa svojim poslom ne razmišljajući više o tome.

Za razmišljanje:

1. Koliko je važan „lični dodir“ u pokazivanju saosećanja?
2. Šta su moguće loše strane, ako ih ima, kada hrišćanin nekome kaže: „Moliću se za tebe“?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U prethodnim lekcijama videli smo kako Isus, nakon veličanstvene Propovedi na Gori, silazi i primenjuje u praksi ono o čemu je govorio. U ovoj lekciji, proučite sa članovima svoga razreda na koje načine je Isus pokazivao saosećanje prema ljudima među kojima je boravio.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Isus je pokazao saosećanje

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 14,14)

Reč „saosećanje“ iz ovog stiha u grčkom jeziku glasi *splangchnistheis*. Vilijam Barkli je opisuje kao „najsnažniju reč za saosećanje u grčkom jeziku“. On ističe da je izvedena od reči *splangchna*, koja znači utroba. Prema Barkliju, „ona opisuje saosećanje koje pokreće čoveka u dubini njegovog bića. U Jevanđeljima, pored upotrebe u nekim pričama, koristi se samo u vezi sa Isusom.“

U Jevanđelju po Mateju 8. i 9. poglavlju, vidimo posebne načine na koje Isus pokazuje saosećanje i saučešće prema ljudima.

1. Rimski kapetan prilazi Isusu i moli Ga za pomoć (Matej 8,5). Međutim, kada bliže pogledate tekst, vidite da on to čini na indirektan način – ne moli za pomoć otvoreno. Umesto toga, on predstavlja problem Isusu: „Gospode, sluga moj leži doma uzet, i muči se vrlo.“ (Matej 8,6) Ne zaboravimo da je rimski kapetan neznabožac i predstavnik rimskih okupatora. Na ovaj način nam Matej pokazuje da se Isusova ljubav pruža preko sunarodnika Jevreja i obuhvata celo čovečanstvo. Isus čita kapetanovu izjavu između redova i pokazuje svoje saosećanje: „Ja ću doći i iscjeliću ga.“ (Matej 8,7)

Nema sumnje da je kapetan dobro upoznat sa jevrejskim obrednim zakonima, koji zabranjuju Jevrejima ne samo da jedu sa neznabošcima, već i da uđu u njihov dom. I tako, svestan ove činjenice, kapetan govori Isusu da nema potrebe da ide u njegov dom – sve što Isus treba da uradi jeste da kaže reč, i njegov sluga biće isceljen. Iako zakoni o čistoti ne bi Isusu predstavljali prepreku – On je uvek službu narodu stavljao ispred strogog držanja jevrejskih zakona – On nagrađuje kapetanovu veru i odmah leči njegovog slugu.

2. Grupa ljudi donosi Isusu oduzetog čoveka na prostirci (Matej 9,2). Nema sumnje, ovaj napaćeni čovek je prestrašen i uznemiren – kako će Isus reagovati? Isus ga je pogledao i rekao: „Ne boj se, sinko, opraštaju ti se gresi tvoji.“ Isus – nežan, ljubazan i saosećajan.

3. Knez kleči pred Isusom moleći Ga da podigne njegovu ćerku iz mrtvih (Matej 9,18). Isus odmah ustaje i kreće za njim. Na tom putu žena koja 12 godina pati od tečenja krvi probija se kroz mnoštvo ne bi li dodirnula kraj Njegove odeće (Matej 9,20.21). Luka u svom izveštaju beleži da se Isus okreće i kaže: „Ko je to što se dotače Mene?“ (Luka 8,45) Ženu je nesumnjivo bilo veoma sramota što je iznenada razotkrivena pred mnoštvom. Međutim, Isus saosećajno umanjuje nelagodnost obraćajući joj se nežno i ljubazno: „Ne boj se, kćeri, vjera tvoja pomogla ti je.“ (Matej 9,22)

4. Na kraju poglavlja, Matej na divan način sažima saosećajan stav koji Isus ima dok posmatra ljude i boravi među njima: „A gledajući ljude sažali Mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira.“ (Matej 9,36) Matej opet koristi reč *splangchnistheis*.

Razmislite o ovome: Kada razgovaramo o misiji, ponekad koristimo izraze kao što su ciljna grupa, krštenje kao cilj, misionijske strategije. Umesto da posmatramo ljude sa saosećanjem koje je Isus pokazao, upadamo u zamku da ih posmatramo samo kao potencijalne kandidate za krštenje. Kako možemo da sprečimo da se ovo dogodi?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Proučite u svom razredu izraz „volite grešnika, mrzite greh“. Kada je rani hrišćanski teolog Avgustin Hiponski prvi put upotrebio ovaj izraz, glasilo je ovako: „Sa ljubavlju prema ljudima, ali mržnjom prema grehu.“ Ovaj izraz ima određeno značenje koje se danas izgubilo. Ako kažemo da „volimo grešnika, a mrzimo greh“, da li smo u opasnosti da zvučimo snishodljivo? Kako ovaj izraz ukazuje da „grešnik“ pripada grupi drugačijoj od nas? Istina je da smo svi grešnici (iako smo prihvatili Božje oprostjenje i zamolili Ga da promeni naš život). Kakva opasnost leži u tome da nekoga definišemo po njegovom grehu – kao kada nekoga nazovemo pijanicom, zaboravljajući da ta osoba može biti i majka, ćerka, prijatelj? Razlika između „greha“ i „grešnika“ nije jednostavna u našem ličnom životu i odnosima – teško je odvojiti osobu od onoga što ona čini. Čini se da u nekim hrišćanskim krugovima čujemo ovaj kliše „voleti grešnika“ najčešće kada govorimo o homoseksualcima ili preljubocincima, ali ne kada govorimo o materijalistima, onima koji su neumereni u hrani ili ponositima.

Za razmišljanje:

1. Kako možemo pokazati saosećanje prema ljudima koji žive grešnim životom, a da se pri tom ne podrazumeva da prihvatamo njihovo ponašanje?
2. Kako možemo „nazvati greh njegovim pravim imenom“ a da ne pokažemo osećanje nadmoćnosti?
3. Na koji način Isus pokazuje saosećanje prema nama u našim borbama?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Razgovarajte u razredu o različitim načinima na koje možemo pokazati saosećanje prema ljudima – možemo ih posetiti, pozvati telefonom, zagrliti, poslati poklon, pomoći na praktične načine. Razgovarajte o važnosti ličnog dodira.

Aktivnost: U toku sedmice koja prethodi pouci u Subotnoj školi kupite čestitke i, ako imate mogućnosti, poštanske markice.

1. korak - Neka članovi razreda podele svoja iskustva koja su stekli kada je neko pokazao saosećanje prema njima i neka kažu koliko im je to značilo.
2. korak - Dajte svakom članu razreda čestitku i olovku, i podstaknite ih da se sete neke osobe – bilo bi dobro da to ne bude vernik – kojoj će sastaviti kratku poruku ohrabrenja ili saosećanja. To može biti sused, kolega s posla ili član porodice. To, takođe, može biti neko koga ne poznaju, ali ko prolazi kroz težak period. Ohrabrite ih da svojim rečima pokažu saosećanje slično Hristovom.

3. korak - Kada završe sastavljanje poruke, dajte im poštanske markice i ohrabrite da napišu nečiju adresu i pošalju čestitku. Posle nekoliko sedmica moći ćete da razgovarate o odgovorima koje su primili.

4. korak - Podstaknite svakog člana razreda da se seti nekoga koga može posetiti i ohrabriti u toku sedmice.

---

9. ISUS JE SLUŽIO POTREBAMA LJUDI

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 9,35.

Učenici će:

Saznati: Naučiće ključne pouke iz Isusove službe koje će im pomoći da prepoznaju i odgovore na potrebe u zajednici.

Osetiti: Biće nadahnuti da slede Isusov primer ne samo u objavljivanju Radosne vesti, već i u primeni „ličnog dodira“ u staranju za potrebe ljudi.

Činiti: Biće odlučni da pronađu načine da budu na blagoslov zajednici i da služe potrebama ljudi duhovnim darovima koje im je Bog dao.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Zapaziti potrebe

A. Zašto Isus nije samo propovedao Radosnu vest spasenja? Zašto Mu je bilo važno da toliko mnogo vremena posveti iscelivanju bolesnih?

B. Kako je adventistički pristup misiji oblikovan time što naša Crkva naglašava „celovitost osobe“ i odbacuje ideju o razdvojenosti duše i tela?

II Osetiti: Osetiti potrebe

A. Kada je slepi Vartimej pozvao Isusa, učenici su ga ukorili (Marko 10,48). Šta mislite kako se osećao zbog toga? Kako je skupio hrabrost da nastavi da doziva Isusa?

B. Vartimej je znao svoju potrebu – bila je očigledna. Koja vaša potreba zahteva Učiteljev dodir?

III Činiti: Pomagati ljudima u nevolji

A. U svojim molitvama ove sedmice tražite od Boga da vam pomogne da prepoznate osobu u nevolji kojoj možete pomoći.

B. Zamolite Boga da vam otvori oči za „skrivenne“ potrebe. Uglavnom mislimo na fizičke potrebe – na one koji su bolesni, siromašni, ili gladni. Kako se možemo bolje prilagoditi potrebama onih koji su fizički dobro, ali koji su utučeni, obeshrabreni ili usamljeni?

Zaključak: Iako je Isus mnogo vremena provodio propovedajući i poučavajući, znao je da su duhovne potrebe ljudi tesno povezane sa njihovim fizičkim i mentalnim potrebama. Uspešna služba danas mora slediti Hristov primer u staranju za celokupnu ličnost – u fizičkom, mentalnom i duhovnom smislu.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 9,35.

Ključno načelo duhovnog rasta: Jedna od najznačajnijih karakteristika Hrišćanske crkve od najranijih dana jeste način na koji se brine za potrebe zajednice. Služenje potrebama ljudi nije neka vrste dodatne mogućnosti; to je suština našeg poziva kao Hristovih sledbenika.

Samo za učitelje: Razgovarajte u svom razredu o bogatom nasleđu adventističkih misonara koji su uložili velike napore da služe potrebama ljudi. Iskoristite ovo kao polaznu tačku za razgovor o tome kako mi danas, u našoj sferi uticaja, možemo poći njihovim stopama.

Uvodni razgovor: Godine 1902. Hari i Mod Miler diplomirali su na Medicinskom fakultetu koji se danas zove Univerzitet Loma Linda. Oboje su osećali neodoljivi poziv da pođu u Kinu kao medicinski misionari.

Oboje su bili vrhunski studenti i očekivala ih je karijera i bogatstvo u Sjedinjenim Američkim Državama. Međutim, bili su spremni da sve to ostave iza sebe i žive i rade u Kini među siromašnima. Dr Hari Miller posvetio je 50 godina svog života radu u Kini i duboko je zavoleo narod ove velike zemlje.

Dr Miler bio je prijatelj i lekar generala Čang Kai-šeka, vođe Republike Kine, i njegove supruge Mao. Međutim, on je povremeno živio i među siromašnima u njihovim skloništim, barakama punih komaraca i vašiju. Brinuo je o pripadnicima visokog društva, ali je klečao i pored kreveta siromašnih. Izvodio je veoma složene operacije, ali je, takođe, mnogo sati posvetio radu na formuli za mleko od soje – zato što je brinuo za novorođenčad koja su umirala od alergija i loše ishrane.

Razmislite o ovome: Iako možda nikada nećemo posedovati veštine dr Harija Milera, ili imati prednost da doživimo ovakva upečatljiva iskustva, Bog je svakome od nas dao duhovne darove koje možemo upotrebiti u Njegovom delu. Uz molitvu razmišljajte kako ove sedmice nekome možete biti na blagoslov.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Isus je usmerio svoju službu prema potrebama ljudi – prema onim oblastima u njihovom životu u kojima su bili najranjiviji i najotvoreniji za Njegov dodir ljubavi. U našoj službi pozvani smo da sledimo Isusov primer i povežemo se sa ljudima u srži njihovih potreba.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I On je uzeo naše slabosti

(Podsetite se u razredu tekstova iz Jevanđelja po Mateju 8,17; 9,35. i Knjige proroka Isaije 53,4)

U prethodnim poukama videli smo da je Isus primenio u praksi svoju sveobuhvatnu službu čim je sišao sa Gore blagoslova. On je boravio među ljudima i pokazao saosećanje. U ovoj pouci proučavamo o tome na koji način je Isus služio potrebama ljudi. Matej u tekstu za pamćenje za ovu sedmicu (Matej 9,35) ukratko prikazuje Isusovu službu nakon što je sišao sa Gore.

U mnoštvu aktivnosti pre ovog stiha – prikazanih u samo dva poglavlja – vidimo da Isus isceljuje:

1. Gubavca (Matej 8,3)
2. Kapetanovog slugu (Matej 8,13)
3. Petrovu taštu (Matej 8,15)
4. Čoveka pod uticajem demona (Matej 8,16.28-34)
5. Oduzetog čoveka (Matej 9,1-7)
6. Ženu koja je болоvala od tečenja krvi (Matej 9,22)
7. Kneževu ćerku (Matej 9,25)
8. Dva slepa čoveka (Matej 9,29.30)
9. Nemog čoveka (Matej 9,33)

Usred svih ovih događaja, On spasava i učenike koji su se našli na ivici smrti usred oluje koja ih je pogodila dok su plovili u čamcu (Matej 8,23-27).

Nakon što Isus leči Petrovu taštu, do kasno u noć isteruje demone i leči bolesne. Matej daje zadivljujuće objašnjenje. On kaže da je Isus čineći sve ovo ispunjavao reči proroka Isaije: „On nemoći naše uze i bolesti ponese.“ (Matej 8,17)

Ove reči uzete su iz poznatog proročanstva iz Knjige proroka Isaije 53. poglavlja, koje uglavnom predočava Isusovu smrt na krstu (Isaija 53,4). U stvari, kada se na ovo poglavlje ukazuje na nekom drugom mestu u Novom zavetu, uvek je reč o raspeću (vidi: Luka 22,37; Jevrejima 9,28). Međutim, Matej u ovom tekstu naglašava da je Isus pre svoje smrti bio posvećen staranju o ljudima, ali ne samo o njihovim duhovnim nemoćima. On je uzeo i njihove bolesti, takođe.

Razmislite o ovome: Kako adventističko naglašavanje službe i duši i telu utiče na način na koji vršimo svoju misiju?

II Otvaranje slepih očiju

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Marku 10,46-52)

Pre svog pobedonosnog ulaska u Jerusalim, Isus, Njegovi učenici i veliko mnoštvo zastali su u Jerihonu. Ovde je Isus ugledao slepog čoveka Vartimeja koji je sedeo pokraj puta. Čim je Vartimej čuo da Isus iz Nazareta prolazi kraj njega, povikao je: „Sine Davidov Isuse, pomiluj me!“ Isusovi učenici su ga ukorili i rekli mu da bude tih. Ali on je povikao još jače: „Sine Davidov, pomiluj me!“ (Marko 10,47.48)

Prema Vilijemu Barkliju, prvi Vartimejev povik bio je uobičajen povik kojim je želeo da privuče pažnju. Međutim, kada je povikao drugi put, Luka koristi drugu grčku reč za „vikati“, ukazujući da je „ispustio instinktivni povik neobuzdanih emocija, vrisak, skoro životinjski povik.“ To je povik iz „krajnjeg očajanja“ (www.studyight.org/commentaries/dsb/view.cgi?bk=lu&ch=18.)

Isus može da donese obnovljenje i spasenje u najvećoj meri kada smo u velikom očajanju. Većinu nas bi bilo sramota da zavapi za milost pred stotinama ljudi. Ali Vartimej se nije nimalo obazirao na to. Prema njemu su se već ophodili kao prema odbačenom i prezrenom. Nije imao šta da izgubi.

Vartimej čuje odjek Isusovih koraka a onda Njegov divan glas koji ga pita: „Šta ćeš da ti učinim?“ (Marko 10,51) Ovo pitanje može izgledati neobično. Zar Isus ne može da čita Vartimejeve misli? Uostalom, zar nije očigledno šta želi? Ipak, čini se da je veoma važno da Bogu zapravo kažemo da nam je potreban. Isus je želeo da Vartimej izgovori reči kao čin vere da On može da mu pruži ono što mu je bilo potrebno.

Vartimej odgovara: „Ravuni, da progledam.“ (Matej 10,51) Tada je ovaj slepi čovek čuo divne reči koje neće zaboraviti do kraja svog života: „Progledaj, vjera tvoja pomože ti.“ (Luka 18,42) Njegove oči odmah su se otvorile i njegov svet se promenio. Samo jedno je mogao da učini – on „pođe za Njim hvaleći Boga“ (Luka 18,43).

Razmislite o ovome: Učenici su pokušali da učutkaju Vartimeja kada je pozvao Isusa. Koji „glasovi“ pokušavaju da učutkaju ljude da Ga danas pozovu?

- Isus je upitao Vartimeja šta želi da mu učini. Kako na najbolji način možemo da uvidimo potrebe ljudi u zajednici?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Kada je Kristina Muelhauzer služila kao misionar u Africi, koristila je svaku moguću priliku da služi potrebama ljudi. To je uticalo čak i na vrstu autobuskog prevoza koji je birala na devetčasovnom putovanju. Jedna mogućnost bila je stara pretrpana autobuska linija koja je godinama jeftino prevozila putnike. Druga je bila nova linija sa udobnim sedištimama, muzikom i vozačima u uniformama. „Biral sam prvu autobusku liniju, jer sam imala mnogo više prilika da pomognem ljudima i dotaknem nečiji život“, kaže ona. „Mogu da delim neudobnost i nevolje sa drugima, i ispunim svoje srce radošću.“ Ispričajte ovu priču razredu, a zatim razgovarajte o sledećim pitanjima.

Za razmišljanje:

1. Kristina Muelhauzer opisala je „deljenje neudobnosti i nevolje sa drugima“ kao „radost“. Šta je želela ovim da kaže? Kako neudobnost može predstavljati radost?
2. Kakve mogućnosti za misionarski rad se otvaraju kada uklonimo prepreke između sebe i ljudi kojima pokušavamo da pomognemo? Koliko je važno postaviti se na nečije mesto umesto da pružamo pomoć sa položaja „superiornosti“?
3. Kakve stavove ili pretpostavke možemo imati o sebi i drugima koje nisu u skladu sa Hristovom metodom služenja potrebama?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U današnjoj aktivnosti usredsredite se na to kako mi kao crkva možemo bolje služiti potrebama ljudi. Podstaknite članove razreda na otvoren razgovor, ali ih, takođe, zamolite da svoja gledišta potkrepe biblijskim tekstovima kad god je to moguće. Završite čas molitvama usredsređujući se na prilike za službu koje ste naveli.

Aktivnost: Današnja aktivnost predstavlja opštu diskusiju o potrebama zajednice. U daljem tekstu je navedena predložena struktura za diskusiju:

1. Navedite pet ili šest osnovnih ljudskih potreba. Kakva je razlika između potreba i želja? Koje ljudske potrebe je Isus ispunio?
2. Kojim potrebama vaša crkva trenutno služi? Da li su to potrebe vernika ili zajednice, ili i jednih i drugih? Obrazložite.
3. Koje su najveće potrebe ljudi u vašoj lokalnoj zajednici?
4. Koji talenti i duhovni darovi u vašoj crkvenoj porodici mogu pomoći u ispunjavanju ovih potreba?

---

10. ISUS JE PRIDOBIO POVERENJE LJUDI

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Danilo 6,1-3.

Učenici će:

Saznati: Jasno će uvideti važnost pridobijanja poverenja ljudi pre nego što im upute poziv da slede Isusa.

Osetiti: Doživeće novu radost u službi – što će im pomoći da zadobiju poverenje onih kojima služe.

Činiti: Naći će se pred izazovom da pronađu nove načine da borave među ljudima, pokažu saosećanje, ispune potrebe ljudi i pridobiju njihovo poverenje.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Izgradnja poverenja

A. Poverenje može biti izgrađeno na dobar i rđav način. Koje biblijske ličnosti možete navesti koje su osvojile poverenje ljudi na dobar način? Na rđav način?

B. Da li je moguće pridobiti poverenje ljudi samo svojim delima? Samo rečima? Obrazložite svoj odgovor.

II Osetiti: Poverenje kroz ljubav

A. Kakvu ulogu pokazivanje saosećanja prema ljudima ima u izgradnji poverenja?

B. Ako ljudi osete da im pomažemo iz osećanja dužnosti, onda nikada nećemo pridobiti njihovo poverenje. Zašto se Isus prema Matejevim rečima sažalio na mnoštvo? (Matej 9,36) Zašto danas treba da imamo saosećanja?

III Činiti: Dela koja osvajaju

A. Koje osobine moramo neprestano pokazivati na svom radnom mestu, susedstvu ili školi da bismo pridobili poverenje ljudi? Kakvi postupci ili stavovi uništavaju poverenje?

B. Šta možete učiniti ove sedmice da biste bili kao Danilo i da biste sledili njegov primer pridobijanja poverenja vernošću i pouzdanošću?

Zaključak: Iako nikada ne možemo pridobiti poverenje ljudi samo svojim naporima, moramo učiniti sve sa svoje strane boraveći među ljudima, pokazujući saosećanje i služeći potrebama ljudi – čineći sve to iz ljubavi i saosećanja, a ne osećanja dužnosti.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Danilo 6,1-3.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada sledimo Hristov metod službe – boraveći među ljudima kao oni koji im žele dobro, koji pokazuju saosećanje i služe njihovim potrebama – tada ćemo, što će biti prirodna posledica, pridobiti poverenje ljudi. Ovaj metod je suštinski korak u sveobuhvatnoj službi koja postavlja temelj za uspešno približavanje ljudi Isusu.

Samo za učitelje: Iskoristite priliku da u svom razredu razmotrite korake Hristovog metoda službe, kao i to na koji način svaki taj korak vodi ka pridobijanju poverenja ljudi. Razgovarajte o tome zašto je pridobijanje poverenja ključno ako želimo uspešno da svedočimo.

Uvodni razgovor: U avgustu 1980. godine, Azarija Čemberlejn, beba stara devet nedelja, nestala je iz porodičnog šatora u kampu u blizini Ulura (poznatog i kao Ajers Rok), na severu Australije. Roditelji, propovednik Majkl Čemberlejn i njegova supruga Lindi, ustanovili su da ju je uzeo dingo, australijski divlji pas. Međutim, javnost se okrenula protiv porodice. Lindi Čemberlejn je na kraju bila osuđena za ubistvo.

Advokat i pisac Džon Brajson nije mogao da veruje šta se događa. Brajson se kao dečak družio sa poznatom adventističkom porodicom iz Melburna koja ga je vodila na skijanje. Kada su glasine o porodici Čemberlejn i Hrišćanskoj adventističkoj crkvi počele da kruže, znao je da one ne odgovaraju onome što je znao o adventistima. To ga je navelo da istraži događaj i napiše knjigu pod nazivom „Zli anđeli“, koja predstavlja snažan izveštaj o slučaju porodice Čemberlejn, i koja je uticala na promenu javnog mnjenja i dovela do ponovnog suđenja – kada je Lindi proglašena nevinom.

Iako Brajson nije bio adventista, niti hrišćanin, uticaj iz detinjstva i primer poznate adventističke porodice pridobile su njegovo poverenje i pozitivno oblikovale njegova uverenja o adventistima, što ga je podstaklo da se založi za ženu adventistkinju koja je nepravedno osuđena. Ovaj događaj je veliko svedočanstvo o sili uticaja i važnosti da živimo u skladu sa svojom verom.

Razmislite o ovome: Podstaknite članove razreda da navedu primere kako su oni, ili drugi adventistički hrišćani koje poznaju, pridobili poverenje onih koji ne veruju u Boga. Kakve korake članovi razreda mogu preduzeti ove sedmice da bi izgradili poverenje među susedima, kolegama na poslu ili prijateljima u školi?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Za početak razgovora o temi pouke za ovu sedmicu upotrebite primer četiri jevrejska izgnanika u Vavilonu – Danila, Sedraha, Misaha i Avdenaga. Iako su živeli nekoliko vekova pre Isusovog vremena, životi ovih mladih ljudi otkrivaju ključne elemente Isusove službe. Razmotrite u svom razredu načine na koje mi danas možemo izgraditi poverenje među ljudima u zajednici.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Pridobijanje poverenja u Vavilonu

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Danila 6,1-3; 2,1.47-49)

Jedna od zadivljujućih epizoda u Knjizi proroka Danila jeste izveštaj o tome kako su Danilo, Sedrah, Misah i Avdenago, verovatno tinejdžeri, osvojili poverenje moćnog vavilonskog cara. Oni su za nekoliko godina zauzeli istaknute položaje i zadobili carevo poštovanje i zaštitu. Kako se to dogodilo?

Drugo poglavlje Knjige proroka Danila daje odgovor na ovo pitanje. U tom poglavlju vidimo da Danilo pokazuje saosećanje prema caru i da odgovara na njegove potrebe. Cara Navuhodonosora veoma je uznemirio jedan san (Danilo 2,1). Kada je Danilo protumačio ovaj san, car je doživeo veliko olakšanje. Tada „pade na lice svoje“ pred Danilom i reče: „Doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i Gospodar nad gospodarima.“ (Danilo 2,46.47) On tada „uzvisi Danila i dade mu mnoge velike darove i učini ga gospodarem svoj zemlji vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudracima vavilonskim“ (Danilo 2,48).

Kakve neverovatne prilike. Četiri stranca zauzimaju vodeću ulogu na carevom dvoru i u upravi Vavilonskog carstva. Za samo nekoliko godina ova četiri mladića, koji su govorili lokalni jezik sa jevrejskim akcentom, osvojili su carevo poverenje. To su postigli ne dovodeći nimalo svoje poštenje u pitanje. Od samog početka, od trenutka kada su odbili da jedu sa careve obilne trpeze, ostali su verni svojoj veri. To poštenje postavilo je temelj za pridobijanje poverenja.

Razmislite o ovome: Istraživanja pokazuju da u mnogim zemljama ljudi ne znaju mnogo o adventistima, što im otežava da steknu poverenje u nas. Kako mi kao adventisti možemo postati bolji svedoci i biti više uključeni u pitanja zajednice?

II On je pridobio poverenje ljudi

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 9,9-12)

U prethodnim lekcijama smo videli kako je Isus odmah posle Propovedi na Gori primenio u praksi svoj metod službe boraveći među ljudima, pokazujući saosećanje i služeći potrebama ljudi. Međutim, Matej ide korak dalje i pokazuje da je Isus na ovaj način pridobio poverenje ljudi – upućen Mu je poziv da jede sa carinicima i grešnicima (Matej 9,9.10).

U sledećem stihu, vođe optužuju Isusa što krši pravila njihove verske grupe i otvara vrata grešnicima. Bili su u pravu. On je boravio među njima, pokazivao im saosećanje, ispunjavao njihove potrebe i, neizbežno, pridobio njihovo poverenje. Pridobio je njihovo poverenje u toj meri da su Ga pozivali na društvene skupove i gozbe. Ovo je neobična činjenica – sveti Božji Sin, koji je više od svih poznavao strašnu i razornu silu greha, proveo je većinu svog vremena sa prestupnicima.

Međutim, još neverovatnije je bilo to što su grešnici želeli da provode vreme sa Njim. Voleli su da budu u Njegovoj blizini. Suprotno tome, verske vođe zatvorile su vrata onima izvan svoje verske grupe. Kao što je Isus rekao: „Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i toware na pleća ljudska.“ (Matej 23,4) „Teško vama književnici i fariseji, licemjeri“, povikao je Isus, „što zatvarate Carstvo nebesko od ljudi.“ (Matej 23,13)

Hristov metod službe deluje drugačije. Njime se pridobija poverenje i otvara Carstvo nebesko ljudima. Naravno, prihvatanje ljudi ne znači kompromis; ne znači popuštanje grehu. Ono jednostavno znači da ne bacamo kamen na nekoga. Iako je Isus dobro poznao silu greha, bio je prijatelj grešnicima. Otvorio im je vrata i oni su otvarali vrata Njemu.

Razmislite o ovome: Isus nam govori da se ne hvalimo svojim dobrim delima pred ljudima da bismo stekli njihovo odobravanje (Matej 6,1-4), ali On, takođe, kaže da je nerazumno kriti svoju svetlost ispod suda, jer kad ljudi vide naša dobra dela mogu dati slavu Bogu (vidi: Matej 5,14-16). Kako u ovome možemo postići odgovarajuću ravnotežu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U nekim delovima sveta adventisti su opšte poznati i poštovani. U drugim područjima ljudi ne znaju za Adventističku crkvu ili je u velikoj meri pogrešno shvaćena. Istražite u svom razredu koncept izgradnje poverenja. Šta bi trebalo da promenimo da bismo ovo postigli?

Aktivnost: Prema jednom nedokumentovanom izveštaju hrišćanski misionar u Indiji, Stenli Džons, upitao je Mahatmu Gandija: „Gospodine Gandi, iako često navodite Isusove reči, zašto tako čvrsto odbijate da postanete Njegov sledbenik?“ Gandi je navodno odgovorio: „O, ja ne odbacujem vašeg Hrista. Ja volim vašeg Hrista. Samo što se većina vaših hrišćana razlikuje od Hrista.“

(http://www.mkgandhi.org/africaneedsgandhi/gandhi%27s_message_to_christians.htm?)

Ovaj utisak o hrišćanima veoma se razlikuje od Lukinog izveštaja o Ranoj crkvi u kojoj su vernici delili svoja imanja, družeći se „s radosti i u prostoti srca“, i uživajući „milost u sviju ljudi“ (Dela 2,46.47).

Za razmišljanje:

1. Kako pronalazimo ravnotežu između toga da jasno govorimo istinu i pokazujemo Isusovu ljubav?
2. Zašto je Rana crkva iz 2. poglavlja Dela apostolskih uživala ugled, dok je u drugim slučajevima bila progonjena?
3. Na koje posebne načine možemo da gradimo poverenje?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Iskoristite ovu poslednju aktivnost kao platformu za ponavljanje osnovnih tema iz ove lekcije. Kada sledimo Hristov primer ljubavi, saosećanja i poverenja, nesumnjivo ćemo pridobiti poverenje ljudi.

Aktivnost: Donesite u razred fotografije sledećih ličnosti (ako niste u mogućnosti, samo navedite njihova imena). Iako su ova imena poznata širom sveta, slobodno navedite neka imena/donesite fotografije onih ljudi koji su značajni u vašem okruženju:

1. Josif Staljin: vođa Sovjetskog Saveza
2. Elen Vajt: adventistički prorok
3. Idi Amin: svrgnuti diktator Ugande
4. Majka Tereza: čuvena Albanka koja je pomagala siromašnima u Kalkuti
5. Ričard Nikson: osramoćeni američki predsednik

6. Abraham Linkoln: čuveni američki predsednik
7. Sadam Husein: svrgnuti irački predsednik
8. Lens Armstrong: osramoćeni čuveni biciklista
9. Nelson Mandela: vođa anti-aparthejd pokreta i južnoafrički predsednik
10. Isus Hristos: Spasitelj sveta

Podignite redom svaku fotografiju (ili imenujte ličnost). Prvo pitajte da li neko prepoznaje tu ličnost. Postavite sledeća pitanja:

1. Do koje mere se javno mišljenje o ovoj osobi promenilo kroz vreme?
2. Kako je svaka od ovih osoba pridobila ili nije pridobila poverenje ljudi? Kako su on ili ona zadržali poverenje ljudi? Ako je osoba izneverila poverenje drugih, kako se to dogodilo?
3. Koji ključni činoci vam pomažu da steknete poverenje u neku osobu?
4. Kako u svom životu možete da negujete osobine koje omogućavaju izgradnju poverenja?

---

11. ISUS IM REČE: „HAJDETE ZA MNOM“

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Otkrivenje 3,20.

Učenici će:

Saznati: Uvideće koliko je poslednji korak u Hristovom metodu službe ključan i važan.

Osetiti: Biće uvereni da je obraćenje u potpunosti delo Svetoga Duha iako imaju određenu ulogu u „pozivanju“ ljudi.

Činiti: Tražiće i naći će prilike da pomognu ljudima da pređu ostala četiri koraka Hristove službe i dođu do ključne odluke da Ga slede kao svog Spasitelja.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Kucanje na vrata

A. U Knjizi Otkrivenje prikazano je kako Isus kuca na vrata (Otkrivenje 3,20). Šta još prema ovom stihu Isus čini dok stoji na vratima? Kako možemo kucati na vrata srca ljudi?

B. Iz kojih ključnih pobuda bi mi, Hristovi sledbenici, prema Pavlovim rečima, trebalo da postanemo Njegovi „poslanici“ spasenja (2. Korinćanima 5,20)?

II Osetiti: Iskusiti spasenje

A. Šta mislite kakva je osećanja Zakhej doživeo (Luka 19,1-10): Kada se popeo na drvo? Kada ga je Isus pozvao? Kada mu je Isus oprostio?

B. Nije važno da li smo se popeli na drvo, da li prosimo kraj puta ili sedimo u crkvenoj klupi – Isus će nam se približiti ako se mi približimo Njemu. Kako se osećate kada znate da ste na onom mestu na kom Bog želi da budete, čineći ono što On traži od vas da činite? Kako se osećate kada ste na pogrešnom mestu?

III Činiti: Objavljivati vest spasenja

A. Kakve posebne korake možemo preduzeti da bismo objavili Radosnu vest susedima i prijateljima sa kojima gradimo prijateljstvo i poverenje? Koje su moguće zamke?

B. Kako možemo iskusiti spremnost da izađemo iz svoje „zone udobnosti“ radi Jevanđelja?

Zaključak: Poslednja važna faza u Isusovom metodu službe prirodna je posledica prethodna četiri koraka. Međutim, ovu fazu ne možemo uzeti zdravo za gotovo, očekujući da se dogodi sama po sebi. U molitvi treba da tražimo od Boga da nam pruži prilike da uputimo ljudima poziv da Ga slede.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Otkrivenje 3,20.

Ključno načelo duhovnog rasta: Poslednji korak Hristovog metoda, upućivanje poziva ljudima da Ga slede, ključan je korak kome se mora pristupiti s ljubavlju i brigom. Ovaj korak na određeni način proizlazi iz prethodna četiri koraka – približavanje ljudima, pokazivanje saosećanja, služenje potrebama i pridobijanje poverenja. Međutim, potrebna je i pažljiva molitva i planiranje.

Samo za učitelje: Razgovarajte u razredu o tome kako ova poslednja etapa u Hristovom metodu službe ne zavisi od ispravnih tehnika ili obrazaca. Nju treba planirati i treba da bude predmet naših molitava, ali pozivanje ljudi da slede Isusa treba spontano da proističe iz vernog držanja i ostalih koraka službe. Ova etapa se nikada ne može na silu postići.

Uvodni razgovor: Apostol Jovan prikazuje kako Isus kuca na vrata i govori: „Evo stojim na vratima i kucam: Ako ko čuje glas Moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njim, i on sa Mnom.“ (Otkrivenje 3,20)

U maloj crkvi na koledžu Kebl, u Oksfordu, nalazi se poznata slika britanskog slikara Holmana Hanta koja ilustruje ovaj stih. Isus je prikazan kako jednom rukom kuca na vrata, držeći u drugoj ruci svetiljku. Važno je zapaziti da na vratima nema kvake – jedini način da se vrata otvore jeste da osoba koja je unutra odluči to da učini.

Kada poziva ljude da Ga slede, Isus ne ulazi na silu. On kuca, upućuje poziv i ostavlja izbor svakom pojedincu.

Bog nas poziva da primimo spasenje. On ne pokušava da nas prevari, nagovara, podmiti ili prisili. Na kraju Knjige Otkrivenje dat je divan opis Boga koji poziva: „I Duh i Nevjesta govore: Dođi. I koji čuje neka govori: Dođi. I ko je žedan neka dođe, i ko hoće neka uzme vodu života zabadava.“ (Otkrivenje 22,17)

Voda života je dostupna svima koji hoće da je uzmu. Previše često smatramo da je naš zadatak da „obraćamo“ ljude, umesto da to prepustimo Svetome Duhu. Tada različitim metodama pokušavamo da otvorimo vrata srca ljudi. Govorimo o privlačnim načinima otvaranja vrata. Ne bi bilo prihvatljivo kada bismo pokušali da otvorimo vrata na silu, koristeći malj.

Naša dužnost je da se pridružimo Isusu i kucamo na vrata, da pozivamo ljude da prepuste svoj život Njemu. Naša dužnost je da se molimo da Sveti Duh dodirne osećanja i razum ljudi kako bi bili otvoreni za Njegovu ljubav. Isus je lično bio toliko zainteresovan da otvori vrata ljudima da je rekao: „Ja sam vrata.“ (Jovan 10,7)

Razmislite o ovome: Ako je obraćenje delo Svetoga Duha, kakvu ulogu mi onda imamo u pozivanju ljudi da slede Isusa? Kako možemo ohrabriti ljude da odgovore na Isusovo kucanje?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Isus je proveo mnogo vremena starajući se za čovekove fizičke potrebe, ali Njegov krajnji cilj bio je da podstakne ljude da Ga prihvate kao Gospoda i Spasitelja. Proučite u svom razredu kako možemo da sledimo Njegov primer i pronađemo odgovarajuću ravnotežu u našoj današnjoj misiji.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Carinici i grešnici

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Luki 19,1-10)

Izveštaj o Zakheju događa se u vreme kada se Isusovo putovanje u Jerusalim bliži kraju. Počinje skoro komičnom scenom – ponositi i bogati čovek čini nešto veoma nedolično. Nizak čovek trči niz put ispred mnoštva da bi video Isusa. Ljudi su ga nesumnjivo viđali samo kako ponosno korača uzdignute glave. Ljudi njegovog položaja u biblijsko vreme nisu trčali. Pojedine stvari su bile ispod njihovog dostojanstva. Ali, evo Zakheja, trči radi svog života, dok mu se gradska deca sigurno smeju i upiru prstom u njega.

Međutim, Zakhej nije mario za to; očajnički je želeo da vidi Isusa. Celog života je obožavao *materijalne stvari*. Imao je veliku kuću, veliki bankovni račun, pun orman odeće i prazan život. Njemu je bio potreban Isus. On ovaj prizor čini još više ponižavajućim, jer počinje da se vere uz drvo. Dole, među mnoštvom koje se tiskalo i gušilo u prašini, Isus pokazuje da je Njegova stalna misija „da nađe i spase“ što je izgubljeno (Luka 19,10). On prilazi drvetu na koje se Zakhej upravo popeo, uzdiže pogled ka njemu (verovatno je to bilo prvi put da je neko učinio tako nešto, s obzirom na njegov položaj) i kaže: „Jer Mi danas valja biti u tvojoj kući.“ (Luka 19,5)

Ovim postupkom i time što je otišao u carinikov dom, Isus otvoreno krši jevrejski zakon i postaje obredno nečist. Ali to ne staje na put Njegovoj misiji.

Razmislite o ovome: Kakve prepreke mogu da nam se nađu na putu da pozivamo ljude da slede Isusa? Kako se možemo osloboditi tih prepreka?

II Tražiti i spasiti

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Luki 19,10)

U izveštaju o Zakheju Isus je prikazan kao Onaj koji traži izgubljene. Ova tema se provlači kroz sva Jevanđelja, ali u ovom izveštaju i onima koji mu prethode, Luka joj daje poseban pečat – Isus traži odbačene, izgnane.

U poslednjim rečima koje je uputio Zakheju, Isus ponovo objavljuje cilj svoje službe na Zemlji: „Jer je Sin Čovječij došao da nađe i spase što je izgubljeno.“ (Luka 19,10) U 15. poglavlju Isus je prikazan kao Pastir koji ostavlja 99 ovaca da bi potražio i spasao jednu izgubljenu (Luka 15,3-7). U celom Svetom pismu uloga pastira se koristi za opisivanje misije približavanja izgubljenima, brige i negovanja „stada“.

U Knjizi proroka Jezekilja Bog ukorava pastire Izrailjeve „koji napasaju sami sebe“. On pita: „Ne treba li stado da napasaju pastiri?“ (Jezekilj 34,2) Zatim dodaje: „Slabijeh ne krijepite, i bolesne ne liječite,

ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima.“ (Jezekilj 34,4)

Džon Milton, autor dela „Izgubljeni raj“, koristi ovu sliku u svojoj elegiji „Lisidas“, u kojoj oštro kritikuje duhovne pastire koji ne rade svoj posao: „Gladne ovce uzdižu svoj pogled i nisu nahranjene.“

Suprotno tome Bog kaže: „Ja ću tražiti ovce svoje i gledati ih... Tražiću izgublenu, i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i bolesnu okrijepiti.“ (Jezekilj 34,11.16)

Isus, takođe, priču priču o ovcama i toru, u koji lopovi dolaze da krađu i ubijaju ovce. Nasuprot tome, On kaže: „Ja dođoh da imaju život i izobilje.“ (Jovan 10,10)

Razmislite o ovome: Na koje načine se mi ponašamo kao pastiri kada pozivamo ljude da slede Isusa? Kakve pouke o tome možemo naučiti iz primera Dobrog Pastira?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Povezanost između pridobijanja poverenja i pozivanja ljudi da slede Isusa u Njegovom metodu službe je neposredna, ali se ne događa slučajno. Razgovarajte sa članovima razreda o načinima na koje mogu da premoste ova dva koraka. Takođe, naglasite da naša ljubav i briga za ljude nikada ne treba da zavise od toga da li će neko prihvatiti Isusa ili postati član crkve.

Aktivnost: Kao adventisti koji poznajemo temu velike borbe, znamo da ljudi imaju slobodnu volju i mogu da odbiju Isusov poziv. Pre više od 100 godina dr David Polson, osnivač bolnice i sanatorijuma Hinsdejl u Čikagu, napisao je: „Čovek koji je zainteresovan samo za one ljude za koje smatra da mogu postati članovi crkve kao rezultat njegove službe, imaće sve manje i manje prilika za misionarski rad; jer on postepeno u drugima razvija duh nepoverenja i sumnje, i mnoga vrata će mu se zatvoriti; dok će, sa druge strane, radnik koji je dozvolio da potrebe čovečanstva dodirnu njegovo srce pokušati da pomogne „devetorici gubavaca“ čak iako vrlo dobro zna da se nikada neće priključiti crkvi.“

Za razmišljanje:

1. Neki tvrde da ljude koji ne odgovaraju na naš poziv da slede Isusa treba da ostavimo i pođemo na neko plodonosnije polje. Šta vi mislite o ovome?
2. Kada smo jednom pridobili poverenje ljudi, na koje praktične načine možemo da ih pozovemo da slede Isusa?
3. Koje su opasnosti propovedanja ljudima pre nego što smo im se približili, pokazali saosećanje, služili njihovim potrebama i pridobili njihovo poverenje?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U ovoj aktivnosti ohrabrite članove razreda da razmotre poslednji korak u Hristovom metodu službe i najuspešnije načine na koje mogu da ga primene u praksi. Lako je govoriti o ovom poslednjem koraku, ali kako bi tačno trebalo da pozivamo ljude da slede Isusa?

Aktivnost: Donesite u razred slike sledećih predmeta. (Ako ste u mogućnosti, donesite prave predmete. Ako ne možete da donesete predmete ili njihove slike, samo ih navedite. Slobodno proširite ovu listu).

1. Pecaljka (ili najlon za pecanje)
2. Magnet
3. Mreža
4. Udica
5. Megafon
6. Laso, uže
7. Otirač na kome piše *Dobrodošli*
8. Čekić

Razgovarajte o svakom predmetu kao simbolu metoda pozivanja ljudi da slede Isusa. Na šta svaki simbol ukazuje? Koje su dobre strane svakog metoda koga ovi predmeti simbolično predstavljaju? Šta su slabosti?

Ohrabrite članove razreda da predlože druge simbole koji se odnose na to kako na najbolji način možemo pozvati ljude da slede Isusa.

---

12. SLUŽBA U GRADOVIMA U POSLEDNJE VREME

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Mojsijeva 2,23-25.

Učenici će:

Saznati: Uvideće poseban misioni izazov u gradskim područjima i shvatiće da je Isusov model sveobuhvatne službe jedini pristup koji će doneti pravi uspeh.

Osetiti: Sa žarom će odgovoriti na Božje pitanje: „A Meni da ne bude žao... velikoga grada?“ (Jona 4,11)

Činiti: Prepoznaće na koje posebne načine mogu da odgovore na izazov misije u gradovima.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Izazov misije u gradovima

A. Knjiga o Joni završava se pomalo nejasno, Božjim oštrim pitanjem (Jona 4,11). Šta ovo pitanje govori o Božjem karakteru?

B. Elen Vajt je pre više od sto godina zapisala da je Hrišćanska adventistička crkva zanemarila gradove (*Fundamentals of Christian Education*, str. 537) Zašto se adventisti nisu obazirali na gradove? Šta gradove čini teškima za misiju? Šta ih čini toliko važnima za misiju?

II Osetiti: Briga za stanovnike grada

A. Da li ste Bogu izneli svoje strahove i brige koje možda imate u vezi sa radom u misiji u gradovima?

III Činiti: Rad u gradovima

A. Bog je rekao izgnanicima u Vavilonu da traže „dobro (mir – *shalom*) gradu“ (Jeremija 29,7). Posvetite vreme ove sedmice molitvi za mir, dobro i napredak nekog velikog grada u vašoj zemlji i njegovih stanovnika.

B. Psalmista opisuje kako zarobljeni Jevreji u Vavilonu tuguju: „Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuđoj?“ (Psalam 137,4) Mnogim adventistima gradovi su „tuđa zemlja“. Na koje praktične načine možemo pevati Božju pesmu u gradovima?

Zaključak: Bog je bio zabrinut za Nineviju. Jevrejskim zarobljenicima je rekao da budu blagoslov Vavilonu. Isus je plakao nad Jerusalimom. Gradovi imaju posebno mesto u Božjem srcu. Mi ne možemo slediti Veliki nalog i poći u svet ako zanemarimo gradove, u kojima živi većina svetske populacije. Kada odemo u gradove, pozvani smo da sledimo Hristov metod službe.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Jeremija 29,7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada se suočimo sa sve većim misioniskim izazovom službe u gradovima – izazov koji smo u velikoj meri zanemarivali – pozvani smo da sledimo Isusov primer sveobuhvatne službe.

Samo za učitelje: Pozvani smo da budemo blagoslov gradovima. Razmišljajte u svom razredu o misioniskim prioritetima vaše crkve? Da li su neka područja ili grupe ljudi zanemareni? Kako na uspešniji način možete dosegnuti ljude u gradskim područjima?

Uvodna aktivnost: Jedna stara priča govori o čoveku koji je pognute glave stajao ispod ulične svetiljke i pomno tražio nešto. Njegov prijatelj David se zaustavio da mu pomogne.

„Šta si izgubio, Džone?“, upitao ga je.

„Ispao mi je sat i nigde ne mogu da ga pronađem.“

„Šteta“, rekao je David. „Dozvoli mi da ti pomognem.“

Tako je David kleknuo i narednih deset minuta pomagao Džonu da pronađe sat na pločniku ispod ulične svetiljke.

Konačno, nakon što su pregledali svaki delić tla nekoliko puta, David se okrenuo Džonu i upitao: „Da li si siguran da si ga ovde izgubio?“

„Pa, ne baš ovde“, odgovorio je Džon.

„Kako to misliš?“, uzviknuo je David. „Gde si ga izgubio?“

„Džon je rukom pokazao u pravcu tame. „Oko 20 metara odavde.“

David nije mogao da veruje svojim ušima. „Tamo si ga izgubio, a mi sve vreme tražimo ovde. To je smešno. Zašto smo uopšte tražili ovde?“

„Pa, očigledno je“, rekao je Džon. „Ovde je bolje osvetljeno.“

Ma koliko čudno izgledalo, Hrišćanska crkva bila je sklona da propoveda „tamo gde je bolje osvetljeno“.

Potrošili smo ogromna sredstva na područja u kojima već postoji snažan hrišćanski temelj – gde je osvetljenje bolje. Često smo zanemarivali one delove sveta u kojima se nikada nije čulo za Isusa.

Ovo jasno možemo videti u činjenici da je danas Adventistička crkva snažnija u seoskim područjima nego u gradovima – u kojima živi većina svetske populacije.

Razmislite o ovome: Razgovarajte o tome kako se troše sredstva mesne crkve – ljudi, vreme i novac. Koliko sredstava se, na primer, troši na održavanje crkve i potrebe vernika, a koliko na misioniski rad u zajednici? Šta možemo učiniti da usmerimo crkvena sredstva na mesta koja su slabije osvetljena? Ako se vaša crkva nalazi u gradu, na koji način možete posvetiti više vremena i sredstava misioniskom radu u vašoj zajednici? Ako se vaša crkva nalazi na selu, na koji način možete podržati misiju u gradovima?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Sveto pismo ukazuje da je Bog posebno zabrinut za stanovnike u gradovima. Danas gradska područja predstavljaju veliki misioni izazov za Hrišćansku adventističku crkvu. Podsetite se u razredu biblijskih načela koja govore o tome kako na najbolji način možemo dosegnuti ljude u gradovima Isusovom ljubavlju.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Zar ne bi trebalo da budemo zabrinuti?

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 2. Mojsijeva 2,24.25; Jona 4,11; Matej 9,36)

Kada je Bog čuo vik i uzdisanje izrailjskog naroda, „pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.“ (2. Mojsijeva 2,25) Pismo otkriva da je Bog uključen u ljudska pitanja i veoma zainteresovan za njihovo dobro.

Ovo je jasno prikazano u Knjizi o Joni. Naum govori o Nineviji kao „gradu krvničkom, sav je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega“ (Naum 3,1). On pita: „Koga nije stizala zloća tvoja jednako?“ (Naum 3,19) Pa ipak, Knjiga o Joni pokazuje da je Bog voleo stanovnike ovoga grada. Ona se završava Božjim retoričkim pitanjem: „A Meni da ne bude žao velikoga grada?“ (Jona 4,11)

Isus je vekovima kasnije pokazao svoju brigu prema mnoštvu ljudi. Jednom prilikom, putujući Galilejom, propovedao je, učio i isceljivao. Nema sumnje da je bio fizički iscrpljen, ali se i dalje starao o ljudima. Matej kaže da kada je Isus pogledao mnoštvo, „sažali Mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira“ (Matej 9,36).

Razmislite o ovome: Zašto se danas misioni rad u gradovima smatra teškim? Kakvi strahovi ili predrasude nas mogu učiniti nespremna da sagledamo potrebe u gradovima? Kakve korake, kao crkva i kao pojedinci, možemo preduzeti da bismo promenili naše stavove prema misiji u gradovima?

II Tražiti *shalom*

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Jeremije 29,7)

Dvadeset i deveto poglavlje Knjige proroka Jeremije sadrži jedino posebno zabeleženo Božje uputstvo o tome kako Njegov narod treba da živi i radi u gradovima. Njegovo uputstvo je iznenadilo, ako ne i zaprepastilo, jevrejske izgnanike u Vavilonu. On jasno govori da ne treba da očekuju da će se brzo vratiti svome domu. To je bila veoma bolna vest za njih. Umesto da spakuju svoje stvari i krenu u svoju zemlju, trebalo je da Vavilon učine svojim domom u budućnosti – pronađu bračne drugove, sade bašte i traže *shalom* gradu. „I tražite dobro (*shalom*) gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru (*shalom*) Njegovu biće vama dobro (*shalom*).“ (Jeremija 29,7)

Reč *shalom* je jevrejska reč koja ima mnogostruko značenje i označava, između ostalog, mir, napredak, dobro. Bog im govori da se mole i rade za *shalom* grada. Čineći tako, On kaže da će pronaći svoj *shalom*. Ovo je zapanjujući savet. Nije trebalo da uspostave odvojenu jevrejsku enklavu u gradu Vavilonu, čemu su možda prirodno težili. Uostalom, bilo bi mnogo lakše da se drže zajedno kao kulturološka i verska porodica. Bilo bi im lakše da svetkuju Subotu, jedu košer hranu, da se odvoje od vavilonskih

idolopokloničkih običaja i teše se međusobno zajedničkim sećanjima i nadama. Međutim, Bog im kaže da učine upravo suprotno, da se uključe u društvo svojih porobljivača, i donesu *shalom* gradu.

Danas ovo uputstvo treba da upozori sve one koji smatraju da se misija u gradovima može izvršiti kratkotrajnim uticajem, sa određene udaljenosti ili samo površnim kontaktom sa gradom.

Razmislite o ovome: Razgovarajte u razredu o značenju jevrejske reči *shalom*. Kakve posebne korake možemo preduzeti da bismo tražili *shalom* i molili se za njega u gradskim zajednicama u našem okruženju?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Jevreji koji su odvedeni u Vavilon bili su emotivno, fizički i duhovno otuđeni od svog doma. Psalmista opisuje jednu od najboljih prizora u Bibliji kada se narod okuplja pored vavilonskih reka i plače sećajući se svoje rodne zemlje, naročito grada Jerusalima. Njihovi bezdušni porobljivači traže od njih da pevaju, ali to je poslednje što žele. Oni uzvikuju: „Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuđoj?“ (Psalam 137,4)

Istorijski gledano, Hrišćanska adventistička crkva težila je da usredsredi svoju pažnju i sredstva na seoska područja, i pre više od sto godina Elen Vajt je izjavila da smo „zanemarili gradove“. Uz izuzetke, gradovi ovoga sveta su „tuđa zemlja“ za mnoge od nas, i mi treba da naučimo kako da pevamo Gospodnju pesmu u ovom izazovnom misionom polju.

Aktivnost: Istražite u svom razredu kako mi na praktične načine možemo pevati Gospodnju pesmu u gradskim područjima u kojima se možda ne osećamo kao kod kuće, među ljudima koji razmišljaju i ponašaju se drugačije od nas.

Na samom početku usredsredite se na najbližu gradsku zajednicu vašoj crkvi. Šta vernici crkve već znaju o ovoj zajednici? Da li neko iz razreda živi u njoj, ili vernici svake Subote prelaze dug put do crkve?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Ako želimo uspešno da služimo potrebama zajednica u gradu, treba da znamo koje su to potrebe. Treba da proučavamo našu zajednicu. Kada je apostol Pavle stigao u Atinu, odvojio je vreme da prođe gradom i pažljivo „osmotri“ okolinu (Dela 17,23).

Kada smo poslednji put prošli gradom da bismo bolje shvatili ljude i njihove potrebe? Šta ljudi čitaju, gledaju i slušaju? Kako provode svoje slobodno vreme? Šta „obožavaju“? (Možda ne veruju u Boga, ali svako obožava nešto.) Šta im nanosi bol? Šta ih čini srećnima? U sledećoj aktivnosti pokušajte da pomognete članovima razreda da shvate koliko je važno da razumeju svoju zajednicu.

Aktivnost: U zavisnosti od sredstava koja posedujete i mesta na kome se vaša crkva nalazi, izaberite jednu od sledećih aktivnosti:

1. Ako se nalazite u gradskom području, pođite u petnaestominutnu šetnju sa svojim razredom. Svakom dajte list papira i olovku pre nego što pođete. Zamolite ih da zabeleže sve što primete vezano za sledeće kategorije:

A. Materijalno stanje zajednice

B. Potrebe zajednice

C. Interesovanja i aktivnosti zajednice

Dok šetate zajedno, usmerite pažnju na određene pokazatelje kao što su vrste prodavnica i usluga, sportski objekti, društveni centri. Da li ima smeća na ulicama ili grafita po zidovima? Da li su parkovi čisti? Koje aktivnosti i događaji se reklamiraju?

2. Ako niste u mogućnosti da izvedete prvu aktivnost, samo razgovarajte o tome. Zamolite članove razreda da opišu najbližu gradsku zajednicu i kaže šta znaju o njoj. Razgovarajte o tome kako možete pronaći više informacija o potrebama lokalne zajednice. Neke ideje mogu da obuhvate čitanje lokalnih novina, kupovinu u lokalnim prodavnicama, šetnju u susedstvu, zakazivanje sastanka za lokalnim vođama zajednice, kao što su šef policijske ili vatrogasne stanice.

Posle ovih aktivnosti razgovarajte o načinima na koje vaša mesna crkva može da se osposobi da ispuni potrebe zajednice. Koje posebne veštine ili sredstva poseduje vaša grupa vernika? Kako vaše prisustvo u gradskom području – rad i molitva za *shalom* grada – može doneti određene vidljive promene? Mogu li parkovi biti čistiji? Mogu li se siromašni ljudi bolje hraniti? Mogu li porodice biti srećnije? Mogu li ljudi imati bolji pristup javnim resursima?

---

13. ŠTA DA ČINIMO DOK ČEKAMO?

❖ SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Jakov 2,14-26.

Učenici će:

Saznati: Jasno će uvideti da adventisti treba svojim rečima i delima da otkrivaju Isusovu ljubav dok objavljuju Drugi Hristov dolazak.

Osetiti: Steći će novo razumevanje svojih odgovornosti dok čekaju Drugi Hristov dolazak.

Činiti: Naći će se pred izazovom da pronađu načine da aktivno podrže misiju u gradovima i, gde je moguće, lično se uključe u nju.

❖ SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Čekati i stražiti

A. Mnogi ljudi usredsređeni su na to kada će Isus doći. Kao adventisti dobro znamo iz lične istorije kakva opasnost leži u pokušaju da se odredi datum Njegovog dolaska. Kako možemo održavati ravnotežu između očekivanja Njegovog dolaska i zapovesti: „Trgujte, dok se ja vratim.“ (Luka 19,13)?

II Osetiti: Strpljivo čekati

A. Kako u svom srcu možemo zadržati ideju o hitnosti i važnosti Hristovog dolaska kada nam se čini kao da On odlaže svoj dolazak?

B. Šta biste rekli nekome ko je godinama „radio za Gospoda“ i oseća da njegov rad nije doneo nikakve rezultate.

III Činiti: Aktivno čekanje

A. Odvojite vreme za molitvu da vam Bog da mudrosti kako na najbolji način da iskoristite svoje vreme dok „trgujete“ i čekate Hristov dolazak?

B. Za koje tri vrste trnja Isus kaže da mogu zagušiti reč (Marko 4,18.19)? Kako možemo zaustaviti razvoj tog trnja u svom životu dok čekamo Hristov dolazak?

Zaključak: Jevanđelje Isusa Hrista nije neka ezoterična intelektualna religija uma ili duha, odvojena od našeg tela ili stvarnog života. Čekanje Isusovog drugog dolaska nije prvenstveno pasivno stanje; to je aktivan stav u kome smo pozvani da pokažemo Božju ljubav prema svetu na praktične načine.

❖ PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Jakov 2,26.

Ključno načelo duhovnog rasta: Dok čekamo Isusov drugi dolazak, nije dovoljno samo verovati na ispravan način. Apostol Jakov nas podseća da čak i đavoli veruju (Jakov 2,19). Verovanje mora biti isprepletano sa delima; naša učenja moraju uticati na to kako posvećujemo svoj život Božjoj misiji.

Samo za učitelje: U Hrišćanskoj crkvi vekovima traje rasprava o odgovarajućoj ravnoteži između vere i dela. Ova napetost takođe je tema razgovora u Hrišćanskoj adventističkoj crkvi. Dok budete proučavali pouku ove sedmice, istražite biblijsko učenje o spasenju verom, i to kako se vera jasno otkriva u načinu našeg života. Razgovarajte o tome kako možemo da svedočimo i rečima i delima dok čekamo Hristov dolazak. Razgovarajte sa članovima razreda o sledećoj poznatoj izjavi Elen Vajt: „Najjači dokaz u korist Jevanđelja je ljubazni hrišćanin pun ljubavi.“ (*U potrazi za boljim životom*, str. 470. original)

Uvodni razgovor: Francuski akrobata Žan Fransoa Grejvlit, poznatiji kao Čarls Blondin, postigao je veliku slavu sredinom 19. veka zahvaljujući svom spektakularnom prelasku Nijagarinih vodopada na užetu. Ima mnogo izveštaja o njegovim sigurnim izvođenjima bez sigurnosne mreže na užetu dugačkom oko 400 metara, koje se pružalo oko 50 metara iznad vodopada. Jednom prilikom poneo je peć i određeni pribor na leđima, zaustavio se na pola puta, napravio omlet, a zatim počeo da spušta sveže pripremljen doručak putnicima na čamcu ispod sebe. Takođe, prelazio je na štulama, zavezanih očiju i u vreći. Procenjuje se da je prešao preko vodopada više od tri stotine puta.

Jednom prilikom Blondin je navodno prenosio vreću krompira u kolicima koja je gurao napred-nazad na užetu. Zatim se šalio sa okupljenim mnoštvom pitajući ih da li u kolicima može da preveze jednu osobu na drugu stranu. Iako se većina složila da može, niko nije bio spreman da prihvati ovu ponudu i prijavi se kao volonter.

Iako istinitost ovog posebnog događaja ne možemo proveriti, znamo da je svog menadžera preneo na leđima, što je kasnije, u svojoj 65. godini života, izveo sa svojim sinom i još jednim volonterom.

Razmislite o ovome: Šta znači „ući u kolica“ u našem hrišćanskom životu? Kako možemo izbeći da negujemo veru koja je samo „intelektualno znanje“? Do kakvih promena bi došlo u našim zajednicama kada bi prestali samo da razgovaramo o divnim postignućima na užetu i zapravo ušli u kolica?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Mi kao adventistički hrišćani često se više usredsređujemo na vreme Hristovog dolaska nego na ono što bi trebalo da činimo dok Ga čekamo. Podsetite razred da iako nikada ne bi

trebalo da izgubimo iz vida Hristovo obećanje o dolasku, da je On, takođe, veoma zainteresovan za naš način života dok čekamo.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Vera i dela

(Podsetite se u razredu teksta iz Poslanice apostola Jakova 2,14-19)

U svojoj poslanici, apostol Jakov, vođa crkve u Jerusalimu, ne pokazuje nimalo interesovanja za teoretsku religiju. On se brine o tome kako verovanja utiču na ponašanje: „Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja.“ (Jakov 3,13); „Vjera bez djela je mrtva.“ (Jakov 2,26); „Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači.“ (Jakov 1,22); „Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh.“ (Jakov 2,18)

Jakovljeva tema o praktičnom hrišćanstvu u skladu je sa onim što je njegov brat Isus naglašavao. U Propovedi na Gori Isus kaže: „Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave Oca vašega koji je na nebesima.“ (Matej 5,16) U stvari, On naziva svoje sledbenike „vidjelom svijetu“ – koje ne treba da se skriva (Matej 5,14). Isus smatra da će oni koji tvrde da veruju u Njega spontano pokazati svoju veru svojim načinom života.

Razmislite o ovome: Apostol Petar govori o hrišćanima koji su „lijeni i bez ploda“ u poznanju Isusa Hrista (2. Petrova 1,8). Šta nam Petar savetuje u ovom tekstu da se ovo ne bi i nama dogodilo?

II Stražiti

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 24,37-39)

Isus u 24. poglavlju Jevanđelja po Mateju opisuje kako su živeli ljudi u Nojevo vreme. Oni su jeli, pili, ženili se i udavali – i naizgled nisu bili svesni šta će se dogoditi. Drugim rečima, živeli su bezbrižno i neoprezno. Isus kaže da će upravo ovakve prilike vladati pred Njegov drugi dolazak – ljudi će biti zaokupljeni svojim interesovanjima i aktivnostima, potpuno nesvesni potreba ljudi oko sebe.

Isus zato govori svojim sledbenicima da „straže“ i „budu gotovi“ (Matej 24,42.44). U određenom smislu ovo znači ostati umno i duhovno svestan činjenice da će Isus ponovo doći. Međutim, znači i više od toga. Anđeo je upitao učenike: „Šta stojite i gledate na Nebo?“ (Dela 1,11) Iako je trebalo da se uvek sećaju divnih dana provedenih sa Isusom dok je bio na Zemlji, imali su dužnost pred sobom, nisu mogli samo da stoje i gledaju u Nebo. Trebalo je da izvrše svoj zadatak. Kao i mi, imali su zadatak koji im je Isus poverio: „Trgujte, dok se ja vratim.“ (Luka 19,13)

U 25. poglavlju Jevanđelja po Mateju, Isus naglašava kako da trgovimo, odnosno da izvršimo zadatak dok čekamo da On dođe. Kao prvo, priča o deset devojaka nas uči da proverimo da li imamo ulja u svojim svetiljkama. Drugo, priča o talantima nam govori da mudro koristimo darove koje nam je Bog dao. Treće, priča o ovcama i kozama podseća nas da je prava religija, prema rečima apostola Jakova „obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.“ (Jakov 1,27) Isus opisuje ljude koji Ga iskreno slede na kraju vremena kao one koji hrane gladne, poje žedne, ukazuju gostoljubivost strancima, oblače gole, neguju bolesne i posećuju ljude u zatvorima (Matej 25,35.36).

Razmislite o ovome: Razgovarajte u svom razredu o iskustvu čekanja Isusovog dolaska. Šta u praktičnom smislu znači stražiti i čekati Njegov dolazak? Kako svoju pažnju možemo usmeriti na ono što je ispravno?

Aktivnost: Jedna stara priča govori o dečaku koji je čuvao ovce i dosađivao se. Da bi jednoga dana razbio monotoniju, glasno je povikao: „Vuk! Vuk! Vuk!“ Ljudi iz obližnjeg sela potrčali su da mu pomognu, ali su shvatili da vuka nema. Mladi pastir, misleći da je ovo bilo veoma zabavno, prasnuo je u smeh. Međutim, seljani nisu bili oduševljeni. „Ne viči: 'Vuk!' kada vuka nema“, strogo su ga ukorili.

Međutim, nije prošlo mnogo a dečaku je opet bilo dosadno, pa je povikao iz sveg glasa: „Vuk! Vuk! Vuk!“ Na njegovo veliko zadovoljstvo, ugledao je seljane kako žure preko brda da mu priteknu u pomoć. Kada su shvatili da nema vuka, ponovo ih je obuzeo bes. Opet su ušli u raspravu sa dečakom. Ali on se samo smejao što je uspeo da ih prevari.

Nešto kasnije, mladi pastir ugledao je da se pravi vuk približava njegovim ovcama. U strahu, poskočio je u vazduh i povikao što je glasnije mogao: „Vuk! Vuk! Vuk napada moje ovce! Vuk!“

Međutim, ovoga puta nije obmanuo seljane. Ne obraćajući pažnju na njegove povike, nastavili su sa svojim radom. Dečak je i dalje vikao: „Vuk!“, ali njegovi povici su za seljane bili samo buka koja se razlegala u daljini.

Kada se spustilo veče, ljudi su zapazili da se dečak nije vratio sa ovcama. Potražili su ga i pronašli kako sedi na kamenu i plače: „Zašto niste došli? Zašto niste došli? Vikao sam: 'Vuk!', ali niko nije došao.“

Jedan čovek je pokušao da uteši dečaka, ali je na kraju rekao: „Neka ti ovo bude pouka da niko ne veruje lažljivcima, čak i kada govore istinu.“

Razmislite o ovome: Pre više od 150 godina Hrišćanska adventistička crkva je objavljivala skori Hristov dolazak. Kako možemo da izbegnemo da izgledamo kao dečak koji je vikao: „Vuk!“? Kako aktivno čekanje – ugledanje na Hristov metod službe dok čekamo – daje verodostojnost našoj poruci o drugom dolasku?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U pouci za ovu sedmicu naglasite da čekanje Isusovog dolaska treba da bude aktivna vežba, ne pasivna. Rečeno nam je da „trgujemo“ (glagol) dok čekamo. Razgovarajte o tome šta znači trgovati. Postarajte se da razgovor bude praktičan, da se ne bavi samo teorijama.

Aktivnost: U zavisnosti od veličine razreda, pozovite članove razreda da pojedinačno ili u malim grupama razmisle o najmanje pet praktičnih koraka koje mogu preduzeti sledeće sedmice dok „aktivno čekaju“. To može biti lična strategija da makar jednu osobu dnevno nasmeju. Mogu pokazati ljubaznost makar jednoj osobi dnevno. Mogu jačati svoj odnos sa susedima koje već poznaju ili započeti prijateljstvo sa onima koje ne poznaju. Podstaknite članove razreda da razgovaraju o idejama koje su naveli.